GORZOWSKIE

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

ORGAN URZĘDOWY
KURII BISKUPIEJ
GORZÓW
GRUDZIEŃ 1958

WiMBP
GORZÓW WLKP.

J. E. Ks. Dr Jerzy Stroba, Biskup-Sufragan
Konsekrowany dnia 16. XI. 1958 r. w katedrze gorzowskiej

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie
DZIAŁ ZBIORÓW REGIONALNYCH
600-9406/12

Jego Świątobliwość Papież Jan XXIII

WiMBP
GORZÓW WLKP.

GORZOWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE
ORGAN URZĘDOWY KURII BISKUPIEJ
ROK 2 GORZÓW — GRUDZIEŃ 1958 NR 12

1.

UROCZYSTOŚĆ KORONACJI OJCA ŚW. JANA XXIII

Nowy Ojciec św. ma szczególne nabożeństwo do św. Karola Boromeusza: na temat duszpasterskiej działalności św. Karola na terenie diecezji Bergamo napisał grube, pięciotomowe dzieło, trzydzieścicztery lata temu w kościele św. Karola al Corso otrzymał swą sakrę arcybiskupią, często wymieniał go jako swój wzór Dobrego Pasterza, kiedy z kolei sam rządził patriarchatem weneckim. Nic więc dziwnego, że na dzień swej koronacji wybrał właśnie święto św. Karola, przypadające dokładnie w tydzień po obiorze nowego Ojca św. W dwa dni po ogłoszeniu daty koronacji zabrakło już biletów wstępu do bazyliki, chociaż największa świątynia świata może pomieścić kilkadziesiąt tysięcy wiernych.

W sam dzień uroczystości koronacyjnych, które mają rozpocząć się o godz. 8,30, większość szczęśliwych posiadaczy biletów „na wszelki wypadek" jest już przed godz. 7,00 w bazylice! Nawet liczna rodzina Roncallich, chociaż były dla niej zarezerwowane miejsca specjalne, przybywa bardzo wcześnie razem z kilkutysięczną grupą pielgrzymów z rodzinnych stron Ojca św. Nieliczne światła nie pozwalają dojrzeć całej wspaniałości dekoracji, o której już poprzedniego dnia cuda rozpisywały gazety, to też z niecierpliwością oczekuje się włączenia świateł i potężnych reflektorów instalacji telewizyjnej. Ale kiedy naraz rozjarzyły się wszystkie światła, okrzyk podziwu i zachwytu wyrywał się z ust obecnych. Jeżeli ingres biskupa porównuje się do mistycznych zaślubin z katedrą i diecezją, to bazylika watykańska występuje do mistycznych zaślubin z Janem XXIII w niewidzialnym dotychczas bogactwie i wspaniałości barw i kształtów. Trzeba było czekać dopiero XX wieku z jego techniką i możliwościami, by pokazać całą wspaniałość tej świątyni, nad którą pracowano wieki całe przy pomocy całego świata. Mnóstwo reflektorów ostrym swym światłem pokazuje każdy szczegół, każdy rys złoconych kasetów stropu, każdy odcień wspaniałych mozaik absydy i wnętrza kopuły, czerwień i złocenia, jakimi przybrane są wszystkie ściany i trybuny, na których ostrym kontrastem rysują się różno-

WiMBP GORZÓW WLKP.

barwne mundury, czerwień i biel wyfrakowanyrh reprezentacji dyplomatycznych. Od błyszczącego złoceniami ołtarza konfesji ogromny dywan jak szmaragdowa łąka ściele się aż do purpurowych stopni pod ołtarzem katedry, na których szczycie, o obramowaniu ciemnoczerwonych aksamitów stoi biały tron papieski. Tysiące żarówek płonie w niezliczonych wprost żyrandolach, tworzących jarzące obramowanie każdego łuku, podkreślając architektoniczne bogactwo marmurowych kolumn i kapiteli. Zaprawdę, bazylika Piotrowa wystąpiła, jak nigdy dotąd „in vestitu deaurato, circumdata varietate... parata sicut sponsa ornata viro suo".

Et ecce sponsus venit! O godz. 8,30 wyrusza z pałaców watykańskich długi orszak, prowadzony jak zwykle przez gwardie szwajcarskie i w majestatycznym pochodzie schodzi po szerokich schodach królewskich do atrium bazyliki. Malownicze mundury gwardii szwajcarskiej tworzą barwne obramowanie bajkowego wprost pochodu, w którym tradycjonalne stroje przeróżnych gwardii, przedstawicieli zakonów rycerskich w bogatych strojach z epoki odrodzenia, szambelanów papieskich, generałów zakonów i zgromadzeń, księży, prałatów, audytorów mieszają się naprzemian, tworząc jak gdyby barwny kobierzec, rozciągający się po długich schodach, specjalnie przewidzianych przez Berniniego dla podobnych uroczystości. Na końcu pochodu kroczą kardynałowie w purpurowych szatach, od których wspaniale odbija gronostajowa biel peleryn. Za nimi, po raz pierwszy w ceremonialnym bogatym stroju z mitrą na głowie, Ojciec św. wysoko niesiony na „sedia gestatoria", poważny i głęboko przejęty rozpoczynającą się uroczystością. Zaiste daleka i dziwnie kręta była droga tego syna chłopskiego z Bergamaskiej prowincji, aż tutaj, na ten najstarszy i najwyższy w świecie tron, na którym wkrótce, po długiej ceremonii godnej bizantyjskiego ceremoniału, ozdobią jego głowę potrójną koroną.

W atrium bazyliki Ojciec św. zasiada na tronie, pierwszym z czterech specjalnie na dzisiejszą uroczystość ustawionych, przyjmuje hołd kapituły watykańskiej i reprezentacji kleru bazyliki i udziela na końcu apostolskiego błogosławieństwa. Następnie pochód wkracza do bazyliki, reflektory koncentrują się na wejściu i w ich świetle jaskrawym jawi się po raz pierwszy biała figura nowego papieża. Niecały miesiąc temu podobne reflektory skupiały się na purpurą okrytej trumnie z ciałem Piusa XII, którą przy głuchym odgłosie żałobnych dzwonów wolno wnoszono na ostatni spoczynek. Dzisiaj entuzjastyczne okrzyki i oklaski

WiMBP
GORZÓW WLKP.

oraz dźwięk srebrnych fanfar wita Jana XXIII, który po raz pierwszy od swego wyboru tak uroczyście wkracza do tej świątyni. Po długiej adoracji Najświętszego Sakramentu, Ojciec św. zasiada na drugim tronie, ustawionym w kaplicy św. Grzegorza i przyjmuje z kolei hołd Kolegium Kardynalskiego. Następnie intonuje śpiew Tercji, w czasie której przywdziewa bogate szaty do Mszy św. Formuje się nowy pochód, w którym bierze udział oprócz kardynałów przybranych teraz w białe szaty, około 300 arcybiskupów, biskupów i opatów z białymi mitrami na głowach. Ojciec św. siada znów na sedia gestatoria i udaje się pod baldachimem do ołtarza konfesji, przy którym ma odprawić swą pierwszą pontyfikalną Mszę św. Po drodze jednak orszak przystaje, a mistrz ceremonii zapala na długim złoconym pręcie pęczek przędzy i zwracając się do Ojca św. śpiewa: „Pater Sancte, sic transit gloria mundi". W ogólnej ciszy głośnym echem odbija się ten śpiew w ogromnej świątyni i wraca jak gdyby spotęgowany całym tym tłumem, gdzie kardynałowie, najwyższe osobistości kościelne, książęta, arystokracja światowa, przedstawiciele rządów razem z duchowieństwem, zakonnikami i zakonnicami i prostym ludem z Bergamo i Wenecji, jego czczą i jemu składają hołd. Zaprawdę w wiekowej swej mądrości, najodpowiedniejszą wybrał Kościół chwilę, by przez usta ceremoniarza wyśpiewać swe przypomnienie: sic transit gloria mundi! Po hołdzie kapituły, oto przed chwilą książęta Kościoła pochylali się do stóp tego, którego z pośród swego grona wybrali, by im przewodził w imieniu Chrystusa, — a który teraz w najwspanialszych szatach liturgicznych, na wysokim siedzeniu, pod baldachimem, otoczony śnieżną bielą strusich piór przepysznych wachlarzy, w blasku świateł skierowanych nań reflektorów i w błyskach flashów niezliczonych aparatów fotograficznych, z głęboką zadumą spogląda na migotliwy płomień, co szybko pochłania garść przędzy, zanika i gaśnie, tak jak szybko przemija i gaśnie poklask i pamięć świata. Trzy razy powtarza się ta ceremonia, trzy raza spala się garść przędzy i rozlega się ostrzeżenie: tak przemija chwała świata!

Przed ołtarzem konfesji Piotrowej, Ojciec św. schodzi ze swego tronu, o 10,10 rozpoczyna się Msza św. pontyfikalnna, i tak jak każdy kapłan, głęboko pochylony u stóp ołtarza Jan XXIII odmawia Confiteor, wyznając się grzesznikiem w myślach, słowach i czynach, i prosząc Boga o przebaczenie. Po przywdzianiu paliusza i okadzeniu ołtarza Ojciec św. udaje się do trzeciego, najokazalszego tronu, ustawionego w głębi absydy, tuż pod katedrą Piotrową, i tutaj przyjmuje po raz ostatni hołd kardynałów, pariarchów, biskupów i opatów, zamieniając z każdym serdeczny

WiMBP GORZÓW WLKP.

uścisk i kilka słów. Dłużej niż innych zatrzymuje u swych stóp Ks. Kard. Wyszyńskiego — potem dowiadujemy się, że odzywając się do niego, kilka razy powtórzył „Częstochowa" i prosił o specjalną modlitwę w swej intencji u stóp Jasnogórskiej Pani, której sanktuarium odwiedził udając się do Bułgarii jako Delegat Apostolski.

Po Introicie, uroczystym Gloria i oracjach, Kardynał diakon w otoczeniu asysty zstępuje do Grobu Księcia Apostołów i intonuje specjalną litanię koronacyjną, powtarzając trzykrotnie „Exaudi Christe" — na co asysta odpowiada „Domino nostro Joanni a Deo decreto Summo Pontifici e Universali Papae vita", a po poszczególnych wezwaniach rozlega się błaganie: „Tu illum adiuva". Lekcję i Ewangelię Mszy św. śpiewa się po łacinie i po grecku, dla podkreślenia jedności Kościoła, bez względu na język liturgiczny.

Po Ewangelii Ojciec św. wygłasza homilię, omawiając w niej przede wszystkim ideał papieża, jaki chce urzeczywistniać w swoim pontyfikacie. „Pomni na wskazówki i zachęty papieży wszystkich czasów, a szczególnie wielkiego poprzednika naszego, Piusa XII, chcemy przede wszystkim być Pasterzem dla całej owczarni. Wszystkie inne ludzkie ozdoby i przymioty, wiedza, roztropność rządzenia, takt dyplomatyczny, zmysł organizacyjny, mogą upiększyć i uzupełnić tylko, ale nigdy nie potrafią zastąpić pasterskiego trudu. Gdyż najważniejszą jest gorliwość dobrego pasterza, który gotów na wszelkie trudy, odznacza się roztropnością, prawością, stałością aż do najwyższej ofiary: Dobry Pasterz życie daje za owce swoje". Każdy pontyfikat, mówi dalej Ojciec św., nabiera swoistego oblicza od tego, kto mu przewodzi i reprezentuje, a wszystkie powinny znajdować swoje oblicze w obliczu Boskiego Mistrza. Podstawowym zaś nauczaniem i przykazaniem Chrystusowym są słowa: „Uczcie się ode mnie, żem jest cichy i pokornego serca", wielkim więc nakazem jest łagodność i pokora. Dlatego zwraca się Ojciec św. do wszystkich wiernych, by swymi gorącymi modlitwami uprosili dla niego od Boga stałe doskonalenie się właśnie w łagodności i pokorze. W końcu Ojciec św. przypomina świetlaną postać Karola Boromeusza, którego apostolska gorliwość w aplikacji postanowień soboru trydenckiego i świętość życia była i jest ciągle aktualnym przykładem dla wszystkich pasterzy, papieży i biskupów.

Następnie Ojciec św. kontynuuje pontyfikalną Mszę św. przy konfesji, z pewnymi osobliwościami, jak np. pokazywanie Najświętszych Postaci po konsekracji na cztery strony świata, Ko-

WiMBP GORZÓW WLKP.

munia św. przy tronie, gdzie papież z tej samej Hostii św. komunikuje kardynałów asystentów itp. Po skończonej Mszy św. i dziękczynieniu Ojciec św. zajmuje znowu miejsce na sedia gestatoria i uroczysty pochód prowadzi go na balkon fasady bazyliki watykańskiej, gdzie stoi przygotowany czwarty z kolei tron i gdzie ma się odbyć ceremonia uroczystej koronacji. Entuzjastyczna owacja stutysięcznego tłumu na placu bazyliki wita Jana XXIII, na bocznych balkonach zajmują miejsca kardynałowie i rozpoczyna się właściwy moment koronacji. Kardynał dziekan Tisserant odmawia przepisane modlitwy, po których Kardynał diakon Ottaviani zdejmuje z głowy Ojca św. mitrę złotą a Kardynał protodiakon Canali, wymawiając uroczystą formułę koronacji: „Przyjmij tiarę trzema koronami zdobioną i pamiętaj, że jesteś ojcem książąt i królów, rządcą w całym świecie, Namiestnikiem Zbawiciela naszego, któremu niech będzie chwała na wieki wieków. Amen." — wkłada na głowę Jana XXIII złocistą potrójną koronę, tę samą, którą ozdobiono wielkiego podwójnego poprzednika na tronie weneckim i rzymskim, św. Piusa X. Długa owacja zebranych rzesz cichnie, kiedy znowu w głośnikach rozlega się silny, głębokim wzruszeniem wibrujący głos Ojca św. udzielającego po raz wtóry od swego obioru uroczystego błogosławieństwa Urbi i Orbi. Następnie serdecznymi gestami dziękując rzeszom wiwatującym, Ojciec św. powoli wycofuje się z balkonu. Uroczystość jest skończona, zegary na fasadzie bazyliki wskazują godz. 13,10, kiedy w powietrze wznosi się chmura gołębi pocztowych, mająca roznieść na cztery strony świata radosną wieść o odbytej koronacji Jana XXIII, 263 z kolei następcy św. Piotra Rybaka.

Ks. Jagodziński
(Rzym).

2.

ZWOLNIENIE Z OBOWIĄZKU ZACHOWANIA PRZEPISU KAN. 1023 § 2 C. I. C.

PRYMAS POLSKI Nr 5646/58/P

(ad B 1 — 20/58)

DECRETUM

Vigore specialissimae facultatis a Sancta Sede Nobis tribuae praesentibus Indultum Sacrae Congregationis de Sacramentis diei 4 mensis Januarii 1947 N. 19235/46 quod facultatem, omnibus Poloniae Ordinariis tributam, ut ob amplitudinem Dioecesium

WiMBP GORZÓW WLKP.

possint generale edere Decretum, vi cuius parochi, non obstante praescripto can. 1023 § 2 C. I. C., quin teneantur rem in singulis casibus Ordinario exponere, matrimoniis assistere veleant eorum, qui in alio loco per sex menses commorati, sint, quotiescumque sive ex documentis sive ex iurata affirmatione testium aut, his deficientibus, partium iuramento, constiterit nil celebrationi matrimonii obstare et nupturientes status libertate frui, denuo ad triennium benigne prorogamus, servatis tamen clausulis praecedentis concessionis.

Datum VARSAVIAE, die 17. X. A. D. 1958.

(L. S.) (—) † Stefan Card. Wyszyński.

3.

ZWOLNIENIE Z OBOWIĄZKU ZWRACANIA SIĘ DO KURII PRZED BŁOGOSŁAWIEŃSTWEM MAŁŻEŃSTW PO „NIHIL OBSTAT"

PRYMAS POLSKI Nr 5588/58/P
(ad B 1 — 21/58)

DECRETUM

Vigore specialissimae facultatis a Sancta Sede Nobis tribuae, praesentibus litteris Indultum Sacrae Congregationis de Sacramentis diei 4 mensis Januarii 1947 a. N. 19234/46 quoad licentiam permittendi parochis, ut matrimoniis assistere valeant — non obstante praescripto Instructionis S. Congregationis de disciplina Sacramentorum diei 29 mensis Junii 1941 a. (n. 4) — sine licentia sui Ordinarii, cum nupturientium parochi sint diversae diocessis, denuo ad triennium benigne praerogamus.

Datum VARSAVIAE, die 15 mensis Octobris A. D. 1958.

(L. S.) (—) † Stefan Card. Wyszyński.

4.

DYSPENSA OD WSTRZEMIĘŹLIWOŚCI OD POTRAW MIĘSNYCH W PIĄTEK, DNIA 26 GRUDNIA BR.

PRYMAS POLSKI N. 6031/58/P

DEKRET

Na mocy szczególniejszych uprawnień nadanych Nam przez Stolicę Apostolską, niniejszym udzielamy wszystkim wiernym w

WiMBP GORZÓW WLKP.

Polsce dyspensy od wstrzemięźliwości od potraw mięsnych w piątek, dnia 26 grudnia br.

Warszawa, dnia 5 grudnia 1958 r.

De mandato speciali
(—) † Antonius Baraniak
Archiepiscopus

5.

ADWENTOWE PRZYPOMNIENIE DUSZPASTERSKIE

a) **Rekolekcje adwentowe.**

W wielu parafiach naszej diecezji od lat są praktykowane 3—4-dniowe wieczorne rekolekcje adwentowe. Jest z nich na pewno pożytek i dlatego warto je przeprowadzić, gdzie są ku temu możliwości. Powiązać je w „Roku Łaski" z problemami łaski, z jej potrzebą i koniecznością. Przypomnijmy w nich praktycznie na czym polega życie w łasce i jak w niej wytrwać wśród rozlicznych trudności życia. Przekonajmy wiernych, że można żyć w łasce i że są wśród nas ludzie, którzy nią żyją. Pokażmy im piękno życia w łasce i nauczmy lęku przed grzechem.

b) **„Twój posterunek".**

Grabski w powieści „Konfesjonał" wskazał na konfesjonał w kościele jako miejsce odrodzenia duchowego ludzi. Ksiądz — bohater tej powieści pojmuje, że konfesjonał to jego kapłański posterunek. Kapłani, pragnący, aby wierni powierzeni ich duszpasterskiej opiece w „Roku Łaski" przeżyli Adwent i Boże Narodzenie w łasce Bożej, muszą umiejętnie i delikatnie przypominać wiernym w Adwencie potrzebę spowiedzi i muszą więcej spowiadać. Każdego dnia przyjdą do konfesjonału wcześniej, wyjdą zeń później. Zorganizują i przeprowadzą spowiedź parafii tak w kościele parafialnym jak i w kościołach filialnych. Chętnie pośpieszą z pomocą kapłańską w spowiadaniu sąsiednim parafiom. Spowiedź adwentową możnaby ewentualnie przeprowadzić w dwóch dniach przed Bożym Narodzeniem — dać okazję przez **cały dzień.**

Księża prefekci zatroskają się o spowiedź adwentową dzieci i młodzieży.

c) **Okres wzmożonego życia eucharystycznego.**

Po okresie Wielkanocnym, w którym ogół wiernych przystępuje do Stołu Pańskiego, okres Adwentu powinien być czasem niemal równie licznych Komunii św. w każdej parafii. Podnoszą się one wysoko w związku z Niepokalanym Poczęciem Matki

WiMBP GORZÓW WLKP.

Najśw., a szczytowy punkt swój osiągają w uroczystość Bożego Narodzenia. Zachęcajmy gorąco wiernych, by w to święto bardzo licznie przystępowali do Komunii św.

d) **Opłatki wigilijne.**

Przypominamy także sprawę tradycyjnych opłatków wigilijnych. Rozprowadzają je najczęściej organiści a Episkopat przyznaje im to prawo, gdzie istnieje taki zwyczaj. Zdarzały się jednak w naszej diecezji wypadki, że do różnych mniejszych i dalej położonych punktów nie były one doprowadzone. Ks. Proboszczowie zatroskają się o to, by każda rodzina katolicka mogła opłatki nabyć bez trudu.

6.

ŚWIĘTO PATRONALNE DZIEWCZĄT

Uroczystość Niepokalanego Poczęcia N. M. P. — 8. XII. — jest już tradycyjnym świętem patronalnym dziewcząt. Wszystkie parafie obowiązkowo przygotują młodzież żeńską na to święto przez Triduum Apostolstwa dziewcząt. Triduum odbędzie się w porze wieczornej w dniach: piątek, sobota, niedziela; w poniedziałek zakończenie. (5—8. XII.) W parafiach, w których okaże się to potrzebne, zakończenie może się odbyć 8. XII. wieczorem w łączności ze Mszą św., na którą ogólnie zezwalamy.

Triduum ma powiązać dziewczęta polskie z wykonaniem Ślubowań Jasnogórskich, a szczególnie z zadaniami bieżącego „Roku Łaski". Każda dziewczyna odnowi lub umocni stan łaski w spowiedzi i Komunii św. Owocem Triduum, które obejmie dziewczęta od 15 roku życie będzie wdzięk, płynący z czystej duszy i dobrego serca dla bliźnich. W czasie Triduum niech znajdzie się chwila na na omówienie i modlitwy w bieżących sprawach Kościoła, a między nimi: a) zgonu Ojca św. Piusa XII, b) wyboru i prac Ojca św. Jana XXIII, c) stuletniej rocznicy objawień Niepokalanej w Lourdes.

7.

AKCJA TRZEŹWOŚCI W OKRESIE ADWENTU

Okres Adwentu, w którym rozlegają się w Kościele potężne wzywania św. Jana Chrzciciela do pokuty i poprawy życia, ideal-

WiMBP GORZÓW WLKP.

nie nadają się do podjęcia żywszej akcji trzeźwościowej. Duszpasterze naszej diecezji postarają się podjąć tę akcję i prowadzić ją będą z pełnym zrozumieniem ważności sprawy.

A sprawa na prawdę jest ważna. Tylko ślepi nie widzą rozmiaru zła, płynącego z rozwielmożnionego w naszym społeczeństwie pijaństwa, przynoszącego nieobliczalne szkody. Obowiązkiem Kościoła i wszystkich duszpasterzy jest walka z klęską pijaństwa. Walkę prosimy podjąć i prowadzić ją w sposób zdecydowany.

Prowadzić ją będziemy głównie przez ambonę i konfesjonał. We wszystkich kazaniach w okresie Adwentu należy umiejętnie wpleść słowa, zachęcające do trzeźwości godnej człowieka. W spowiedziach trzeba być nieustępliwymi w tej materii i skutecznie przeciwdziałać przez odpowiednie wskazania i leczniczą pokutę. W szeregi walczących o trzeźwość wciągajmy kobiety, które ogromnie wiele mogą przyczynić się do otrzeźwienia Narodu. Gdyby każda kobieta była zdecydowanym wrogiem pijaństwa — należelibyśmy do trzeźwych narodów świata. Księża prefekci poruszą zagadnienie piękna trzeźwości i nędzy pijaństwa w nauczaniu dziatwy. W ostatnią niedzielę Adwentu apelujmy do wiernych, by pijaństwem nie zbrukali świąt Bożego Narodzenia, ale przeżyli je w radości dzieci Bożych, obchodzących wielkie święto pojednania nieba z ziemią w jasności łaski.

8.

ADWENTOWE KURSY PRZEDMAŁŻEŃSKIE

We wielu parafiach diecezji praktykowane były w latach ubiegłych adwentowe kursy duszpasterskie. Przypominamy je i w bieżącym roku i zachęcamy do ich organizowania. Sprawa jest ważna i w naszych czasach niezmiernie aktualna. Przy okazji podajemy wykaz teczek, wydanych przez Wydział Duszpasterski w latach ubiegłych, zawierających materiały do przeprowadzenia takich kursów:

1. „Wykłady kursu przedmałżeńskiego" — II teczka duszp. wydana na powielaczu w r. 1950.

2. „Wielki Sakrament" — XI teczka duszp. w oprac. Ks. J. Anczarskiego, odbita na maszynach w r. 1954 i ponownie wydana na powielaczu w r. 1957.

3. „Przygotowanie do małżeństwa" — XV teczka duszp., wydana w r. 1954 na maszynach (otrzymały je większe parafie), za-

WiMBP GORZÓW WLKP.

wiera konferencje dla narzeczonych i młodzieży o przygotowaniu do małżeństwa i młodości jako przygotowania do małżeństwa.

Cykl konferencji dla młodzieży na tematy związane z małżeństwem znajdują się także w **„Bibliotece Kaznodziejskiej" z r. 1957**, tom 58, str. 585—615.

9.

DZIEŃ SKUPIENIA ORGANISTÓW

W środę, dnia 10. XII. 1958, odbędzie się w Słupsku przy kościele św. Ottona, ul. Kościelna 2, dzień skupienia organistów z dekanatów: Słupsk, Lębork, Sławno, Koszalin, Bytów. Obecność wszystkich organistów obowiązkowa. Księża Proboszczowie wymienionych dekanatów powiadomią swoich organistów o powyższym dniu skupienia i ułatwią im wzięcie w nim udziału. W dniu skupienia weźmie udział J. E. Ks. Biskup Ordynariusz. Początek o godz. 8. Należy zabrać ze sobą suchy prowiant.

10.

ANKIETA W SPRAWIE AKTUALNYCH PROBLEMÓW DUSZPASTERSKICH

Prosimy **wszystkich** kapłanów naszej diecezji, o wzięcie udziału w ankiecie na temat: „Które z zagadnień duszpasterskich diecezji uważam za najbardziej aktualne, dlaczego i jak je praktycznie rozwiązać?"

Ankieta ma na celu zorientowanie centrali duszpasterskiej, jaką jest Kuria, jakie problemy duszpasterskie wysuwają się aktualnie w diecezji na czoło i jak je duszpastersko rozwiązać z pożytkiem dla dusz i Kościoła.

Nadesłany nam materiał opracujemy i podamy do wiadomości Duchowieństwa.

Odpowiedzi prosimy opracować **zwięźle, krótko** (choćby w kilku zdaniach) i rzeczowo. Należy je przesłać do Wydziału Duszpasterskiego do 15. XII. br.

Ankietę przeprowadzamy na wyraźne polecenie J. E. Ks. Bpa Ordynariusza. Arcypasterz ufa, że w ankiecie wezmą udział wszyscy Kapłani diecezji, gdyż idzie o wspólną sprawę wszystkich, a przecież bracia Kapłani, stojący na pierwszym froncie, najlepiej sytuację mogą ocenić.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

11.

KOMUNIKAT REFERATU DUSZPASTERSTWA MIŁOSIERDZIA

Pan Jezus przyszedł na świat dobrze czyniąc. Radosne Gloria Bożego Narodzenia niechaj ożywi serca nasze i uczuli na potrzeby bliźnich. Wyrazem ducha charytatywnego ma być czynne miłosierdzie, miłosierdzie, które wychodzi naprzeciw nędzy i szuka jej.

W okresie Bożego Narodzenia dobrze będzie, gdy w nabożeństwa dla dzieci przy żłóbku Pana Jezusa — wprowadzi się akcję składania paczek przez dzieci dla najbiedniejszych. Mają tam być składane dary imienne i przez kapłana prowadzącego nabożeństwo rozdawane, lub bezimienne rozdawane wg uznania kapłana. Przy tej okazji można dzieciom wiele mówić o przykazaniu miłości i o konieczności niesienia pomocy bliźnim.

Można parafian zachęcić do zaproszenia do stołu wigilijnego czy świątecznego — ludzi samotnych, ubogich w myśl słów Pana Jezusa „Cokolwiek uczyniliście jednemu z tych najmniejszych, Mnieście uczynili".

W okresie świątecznym, czy przy obchodzie w czasie kolędy dobrze będzie pomyśleć w jaki sposób można rozpogodzić oblicze chorych, cierpiących w parafii. Im więcej poświęcić czasu, oprócz obrazka zostawić jakiś podarek wg możności własnych i potrzeb chorego.

Gorliwość i przemyślność Duszpasterza w okresie Bożego Narodzenia może wiele dobrego zdziałać.

O akcji charytatywnej na terenie parafii prosimy nas informować i dzielić się własnymi doświadczeniami i osiągnięciami.

12.

NABOŻEŃSTWO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PRZY ŻŁÓBKU

Przypominamy, że w okresie Bożego Narodzenia żłóbek jest wyjątkowo korzystną okazją do pobłębienia pobożności i znajomości prawd Bożych u dzieci i młodzieży. Prosimy okazję tę wykorzystać w każdej parafii. Najlepiej ogłosić z ambon stałą godzinę tych nabożeństw jedną dla dzieci, drugą dla młodzieży i zachęcić do licznego udziału. Należy więc zawczasu opracować plan nauki i nabożeństw przy żłóbku. Dobrą usługę może księżom oddać teczka pt.: „Nabożeństwa przy żłóbku" i „Wierszyki przy żłóbku", które rozesłaliśmy w ubiegłym roku.

WiMBP GORZÓW WLKP.

13.

WIZYTACJE PARAFII W ROKU 1959

Okres wiosenny

J. E. Ks. Biskup Ordynariusz przeprowadzi wizytację wszystkich parafii dekanatów:

1. Szczecinek od 18. IV. 1959 r.
2. Choszczno od 28. V. 1959 r.

J. E. Ks. Biskup Sufragan przeprowadzi wizytację wszystkich parafii dekanatów:

1. Wałcz od 18. IV. 1959 r.
2. Drawsko Pomorskie od 29. V. 1959 r.

Okres jesienny

We wrześniu i październiku przeprowadzone będą wizytacje dekanatów:

1. Wschowa — J. E. Ks. Biskup Ordynariusz
2. Świebodzin — J. E. Ks. Biskup Ordynariusz
3. Strzelce Krajeńskie — J. E. Ks. Biskup Sufragan
4. Piła — J. E. Ks. Biskup Sufragan.

Dokładne terminy wizytacji w okresie jesiennym zostaną podane w terminie późniejszym. Wszędzie z wizytacjami połączone będzie bierzmowanie.

Wszystkich zainteresowanych Księży Proboszczów prosimy o przygotowanie do wizytacji kościołów parafialnych i filialnych i biur. Przed bierzmowaniem należy we wszystkich parafiach wygłosić 2—3 kazania na temat bierzmowania. Z wszystkimi przystępującymi do bierzmowania należy przeprowadzić wystarczające przygotowanie, które powinno objąć powtórzenie całokształtu zagadnień wiary katolickiej ze szczególniejszym podkreśleniem tematyki, związanej z sakramentem bierzmowania. Księża Dziekani proszeni są o przygotowanie szczegółowego planu wizytacji i bierzmowania w swoich dekanatach i przedłożenie ich Kurii do zatwierdzenia w terminie 2 miesięcy przed rozpoczęciem wizytacji. Przy układaniu planu należy wziąć pod uwagę odległości kościołów i liczbę bierzmowanych. Jeżeli przystępujących do bierzmowania będzie większa liczba, należy bierzmowanie zaplanować w dwu albo i więcej grupach.

14.

BIERZMOWANIE BEZ WIZYTACJI W OKRESIE WIOSENNYM 1959 R.

Niezależnie od bierzmowania połączonego z wizytacjami parafii przeprowadzone będą w r. 1959 bierzmowania bez wizytacji.

WiMBP GORZÓW WLKP.

Bierzmować będzie Ks. Infułat Dr Karol Milik. W okresie wiosennym odbędą się bierzmowania w następujących parafiach:

1. Cybinka, dek. Rzepin
2. Ośno Lubuskie, dek. Rzepin
3. Rzepin, dek. Rzepin
4. Słubice, dek. Rzepin
5. Sulęcin, dek. Rzepin
6. Chociwel, dek. Stargard
7. Marianowo, dek. Stargard
8. Maszewo, dek. Stargard
9. Pyrzyce, dek. Stargard
10. Stargard, par. Król. Świata
11. Stargard, par. św. Józefa
12. Darłowo, dek. Sławno
13. Pałowo, dek. Sławno
14. Polanów, dek. Sławno
15. Sławno, dek. Sławno
16. Białogard, dek. Koszalin
17. Koszalin, par. św. Krzyża
18. Chojna, dek. Gryfino
19. Gryfino, dek. Gryfino
20. Mieszkowice, dek. Gryfino
21. Trzcińsko Zdrój, dek. Gryfino

15.

WIZYTACJE DZIEKAŃSKIE

W r. 1959 Księża Dziekani przeprowadzą wizytację wszystkich parafii swoich dekanatów. Wizytacje dziekańskie odbędą się w myśl „instrukcji o wizytacji parafialnej, dokonywanej przez Księży Dziekanów", podanej w Zarządzeniach A.A. z roku 1946 Nr 5/8, str. 16.

Byłoby pożądane, by wizytacje w miarę możliwości zostały przeprowadzone w pierwszej połowie roku. Protokoły z wizytacji przeprowadzonych w poszczególnych parafiach należy przesyłać do Kurii wkrótce po odbyciu wizytacji, nie czekając na przeprowadzenie wizytacji we wszystkich parafiach dekanatu.

Od wizytacji dziekańskiej zwolnione są w r. 1959 dekanaty, w których odbędą się wizytacje pasterskie Księży Biskupów (dekanaty: Szczecinek, Choszczno, Wałcz, Drawsko Pom., Wschowa, Świebodzin, Strzelce Krajeńskie, Piła).

WiMBP GORZÓW WLKP.

16.

MSZE ŚW. NA JASNEJ GÓRZE W INTENCJI MŁODZIEŻY I RODZIN POLSKICH

Komisja Maryjna Episkopatu powiadamia celem umocnienia nadprzyrodzonych więzów w polskiej społeczności katolickiej oraz uproszenia łask dla życia i pracy stanów i zawodów w Ojczyźnie — J. E. Ks. Biskup Goliński odprawi na Jasnej Górze Msze św. w następujące dni:

1) 7. XII. 1958 w intencji młodzieży żeńskiej z okazji święta Niepokalanego Poczęcia;

2) 10. I. 1959 w intencji małżeństw i rodzin polskich z okazji święta Św. Rodziny.

Prosimy o powiadomienie o tych Mszach św. parafian z prośbą o łączenie się w modlitwach.

17.

DUSZPASTERSKIE ODWIEDZINY WIERNYCH W OKRESIE BOŻEGO NARODZENIA (KOLĘDA)

Mądrość Kościoła św. wprowadziła od niepamiętnych lat zwyczaj duszpasterskiego odwiedzania wiernych w okresie Bożego Narodzenia przez duchowieństwo pracujące w parafii i poświęcania przy tej okazji domów. Zwyczaj ten praktykowało duchowieństwo diecezji gorzowskiej od r. 1945 przez wszystkie lata.

Zarządzamy, aby tradycyjna kolęda duszpasterska odbyła się także w najbliższym okresie Bożego Narodzenia.

Przy duszpasterskiej wizytacji w roku bieżącym prosimy zwrócić szczególniejszą uwagę na następujące sprawy:

1) W Jasnogórskich ślubowaniach ślubowaliśmy wierność Krzyżowi św. Zobaczmy, czy w domach rodzin katolickich są krzyże. Zobaczmy przy okazji, czy nasi wierni mają obrazy religijne i jakie są te obrazy.

2) Ślubowaliśmy wierność ewangelii; przy kolędzie jest doskonała okazja zbadania, czy w rodzinach katolickich jest Pismo św. Zbadajmy także, czy wierni są zaopatrzeni dostatecznie w modlitewnik, czy w każdym domu jest biblijka i katechizm, czy nasi wierni mają różańce.

3) Ślubowaliśmy wierność łasce Bożej; żyjemy w „Roku Łaski". Przy kolędzie w roku bieżącym oceńmy w sumieniu, czy ogół naszych wiernych żyje w łasce Bożej. Wyszukajmy wszystkie punkty chore. Starajmy się już przy wizytacji duszpasterskiej

WiMBP GORZÓW WLKP.

odpowiednio wpłynąć na zmianę tego co złe i chore, a punkty wymagające dłuższej opieki zapiszmy sobie głęboko w pamięci i rozpracujmy je w dalszym duszpasterskim trudzie.

4) Szczególniejszą uwagę zwrócić należy na dziatwę i młodzież. Jest sposobność oceny czy dzieci znają zasady wiary, czy chodzą na naukę religii, czy uczęszczają systematycznie na nabożeństwa.

5) Duszpasterze zwrócą uwagę w czasie wizytacji na ciężko chorych, zbadają czy rodzina umożliwiła im przystąpienie do sakramentów św.

6) Wyłowią wszystkich głuchoniemych i dowiedzą się od rodziny, czy znają oni podstawowe zasady wiary, czy byli już u I spowiedzi, czy do sakramentów św. przystępują regularnie i czy uczęszczają na nabożeństwa. W wypadku wyłowienia opuszczonych głuchoniemych zanotują ich nazwiska, by otoczyć ich później duszpasterską opieką i przekonają rodzinę, że do niej należy troska o życie religijne tych biednych ludzi.

7) Wizytacja duszpasterska odkryje wszystkich biednych i potrzebujących pomocy materialnej w parafii; zorientuje kapłana co ma przedsięwziąć w tej materii w najbliższej przyszłości. W wypadkach pilnych i skrajnych potrzeb wiernych kapłani Jezusa Chrystusa niechaj poczuwają się do obowiązku natychmiastowego okazania potrzebnej pomocy.

8) Wizytacja duszpasterska zorientuje także duszpasterza w jakich rozmiarach parafia opanowana jest przez współczesną chorobę pijaństwa.

Przejście kapłana przez parafię niechaj nie będzie tylko zrutynowanym dopełnieniem zwyczaju i broń Boże tylko zebraniem ofiar, które wierni zwyczajowo składają kapłanowi. Niechaj to będzie przejście pełnego miłości Chrystusa żyjącego w swoich kapłanach i zatroskanego o to, aby wierni żywot mieli i obfity mieli. — Niechaj duszpasterze unikają nawet pozorów, jakoby szli z kolędą do wiernych po to, aby ofiary zbierać! Okazać muszą duszpasterze w tej kwestii dużo kultury i dyskrecji!

18.

NAUCZANIE RELIGII PRZY KOŚCIELE

W parafiach, w których nie ma nauki religii w szkole należy przystąpić do organizowania nauki religii przy kościele.

W tym celu trzeba:

1. Poinformować o tym parafian z ambony.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

2. Przypomnieć rodzicom obowiązek katolickiego wychowania dzieci i nauczania ich prawd wiary.
3. Wyznaczyć miejsce nauki religii.
4. Ogłosić plan lekcji religii.
5. Zaprowadzić dziennik lekcyjny nauczania religii przy kościele.
6. Postarać się o podręczniki do nauki religii stosownie do planu i klas.
7. Zaprowadzić ewidencję dzieci.
8. W zimie postarać się o ogrzanie salki przeznaczonej na naukę religii. W razie trudności w zdobyciu lokalu trzeba będzie przeznaczyć pokój na probostwie na salkę nauki religii.
9. Przesłać sprawozdanie do Kurii, Wydział Nauki Katolickiej, o stanie nauczania religii do 1 lutego 1959 r.

19.

WIZYTACJE NAUKI RELIGII W SZKOLE I W NAUCZANIU PRZYKOŚCIELNYM

Prosimy, aby powiatowi Księża wizytatorzy przeprowadzili wizytację nauki religii w szkołach oraz przy kościele. W tym celu należy powiat podzielić na rejony i rozpocząć wizytowanie.

Koszta za realne wydatki związane z dojazdami w myśl instrukcji z dnia 10. VI. 58 r. „Gorzowskie Wiadomości Kościelne" Nr 7, str. 375, p. 12 — pokrywa parafia.

Protokóły z wizytacji należy przygotować na konferencję wizytatorów, którą przewiduje się na pierwszą połowę lutego 1959.

20.

TABERNAKULA PANCERNE

Wobec wciąż powtarzających się w godny ubolewania sposób na terenie całej Polski włamywań do kościołów i znieważań Najświętszego Sakramentu przypominamy celem ponownego przestudiowania Instrukcję Świętej Kongregacji Sakramentów z dnia 26 maja 1938, umieszczoną w naszych „Zarządzeniach" z roku 1951, strony 93—103, oraz liczne nasze polecenia i przestrogi (patrz okólnik Kurii 12/55 z dnia 23 grudnia 1955, strona 85, poz. 9, oraz okólnik 11/56 z dnia 14 listopada 1956, strona 93, pozycja 2).

WiMBP GORZÓW WLKP.

Zatem zarządzamy z całą powagą naszej odpowiedzialności, aby sprawić pancerne tabernakula jak najwcześniej i to wszędzie, gdzie tego jeszcze nie uczyniono, a Przenajświętszy Sakrament na stałe jest przechowywany.

Przewielebni Księża Dziekani doniosą nam do 15 stycznia 1959 roku, w których odnośnych kościołach swego dekanatu nie ma jeszcze tabernakulum pancernego.

21.

ŻYCIORYSY KSIĘŻY

Kuria Biskupia przypomina sprawę nadesłania życiorysów przez księży, którzy dotąd tego nie uczynili — w myśl zarządzenia tutejszego z dnia 23. V. 1957 r. Okólnik Nr 6/57, poz. 15, str. 55.

Sprawa pilna, dlatego prosimy o nadesłanie odwrotną pocztą.

22.

DEKRET W SPRAWIE ROZGRANICZENIA DEKANATÓW SZCZECIN-MIASTO I SZCZECIN-POWIAT

Gorzów Wlkp., dnia 17 listopada 1958 r.

Znak: L 2 — 12/58.

Mając na uwadze dogodniejszy sposób kontaktowania się Księży dekanalnych ze swoim Dziekanem a tym samą i sprawniejsza administrację dekanalną — niniejszym rozgraniczamy dekanaty Szczecin-Miasto i Szczecin-Powiat w następujący sposób:

Dekanat Szczecin-Miasto będzie odtąd obejmował następujące parafie naszego miasta: 1) św. Rodziny, 2) św. Jana Chrzciciela, 3) św. Jakuba, 4) św. Krzyża, 5) św. Andrzeja Boboli, 6) św. Stanisława Kostki, 7) św. Antoniego, 8) św. Józefa, 9) Najśw. Zbawiciela, 10) Matki Boskiej Ostrobramskiej, 11) M. B. Nieustającej Pomocy, 12) M. B. Różańcowej.

Ponadto do dekanatu Szczecin-Miasto przyłączamy parafie: Szczecin-Dąbie, Szczecin-Zdroje, Szczecin-Podjuchy, Szczecin-Wielgowo, Płonia i Wołczkowo.

Dekanat Szczecin-Powiat będzie odtąd obejmował następujące parafie: Szczecin-Glinki, Szczecin-Skolwin, Police, Trzebież, Będargowo, Kołbaskowo, Nowe Warpno.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.

(L. S.)

(—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

23.

DEKRETY W SPRAWIE ZMIANY GRANIC PARAFII:

Rusinowo — Łobez

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 210/58.

DEKRET

Mieszkańcy wiosek *Klepnica, Naćmierz i Przemysław* przynależni dotychczas do parafii Rusinowo — wnieśli o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii i przyłączenie ze względu na bliższą i dogodniejszą drogę do parafii Łobez.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 Prawa Kanonicznego zainteresowanych stron, wyłączam na mocy kanonu 1427 wioski Klepnica, Naćmierz i Przemysław z parafii Rusinowo i przyłączam do parafii Łobez w dekanacie Nowogardzkim.

Dekret niniejszy należy odczytać z ambon kościołów w Rusinowie i Łobezie.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

Świdwin — Rymań

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 204/58.

DEKRET

Mieszkańcy *osiedla Międzyrzecz* — przynależni do parafii Świdwin proszą z powodu dogodniejszego połączenia o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii Świdwin i przyłączenie do parafii Rymań.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 K. P. K. zainteresowanych stron wyłączam na mocy kanonu 1427 K. P. K. miejscowość Międzyrzecz z parafii Świdwin i przyłączam do parafii Rymań — z wszelkimi skutkami kanonicznymi.

Dekret niniejszy należy odczytać z ambon kościołów w Świdwinie i Rymaniu.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

Świdwin — Rusinowo

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 205/58.

DEKRET

Mieszkańcy *Ząbrowa*, przynależni do parafii Świdwin proszą z powodu dogodniejszego połączenia o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii Świdwin i przyłączenie do parafii Rusinowo.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 K. P. K. zainteresowanych stron wyłączam na mocy kanonu 1427 K. P. K. miejscowość Ząbrowo z parafii Świdwin i przyłączam do parafii Rusinowo.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Dekret niniejszy należy odczytać z ambon w kościołach parafii w Świdwinie i Rusinowie.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

Szczecin Grabowo — Niebuszewo

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 214/58.

DEKRET

Wierni zamieszkali przy *ul. św. Marcina i ul. Cegielskiego w Szczecinie* — przynależni do parafii św. Stanisława Kostki w Grabowie — proszą o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii i przydzielenie do parafii Najśw. Zbawiciela w Niebuszewie ze względu na dogodniejszą odległość.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 Prawa Kanonicznego zainteresowanych stron wyłączam na mocy kanonu 1427 mieszkańców wspomnianych ulic z parafii św. Stanisława Kostki i przydzielam do parafii Najświętszego Zbawiciela.

Dekret niniejszy należy odczytać z ambon kościołów św. Stanisława Kostki i Najśw. Zbawiciela w Szczecinie.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

Mieszałki — Tychowo

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r

Znak: L 1 — 182/58.

DEKRET

Mieszkańcy *Czarnikowa* przynależni do parafii Mieszałki wnieśli z powodu dogodniejszej drogi o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii Mieszałki i przyłączenie do parafii Tychowo.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 C. I. C. zainteresowanych stron wyłączam na mocy kanonu 1427 C. I. C. miejscowość Czarnikowo z parafii Mieszałki i przyłączam do parafii Tychowo w dekanacie koszalińskim.

Dekret niniejszy należy odczytać z ambon kościołów w Mieszałkach i Tychowie.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

Szczecin par. św. Józefa — Szczecin par. św. Jana Chrzciciela

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 99/58.

DEKRET

Mieszkańcy *ul. Potulickiej w Szczecinie* przynależni dotychczas do parafii św. Józefa wnieśli o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii św.

WiMBP GORZÓW WLKP.

Józefa i przydzielenie ze względu na bliższą odległość do parafii św. Jana Chrzciciela.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 C. I. C. zainteresowanych stron wyłączam na mocy kanonu 1427 ul. Potulicką z parafii św. Józefa i przyłączam do parafii św. Jana Chrzcieciela.

Niniejszy dekret należy odczytać z ambon kościołów św. Józefa i św. Jana Chrzciciela w Szczecinie.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

Szczecin par. św. Józefa — Szczecin par. św. Jakuba

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 213/58.

DEKRET

Mieszkańcy *ul. Czarneckiego w Szczecinie* — przynależni dotychczas do parafii św. Józefa proszą o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii i przydzielenie ze względu na bliższą odległość do parafii św. Jakuba.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 Prawa Kanonicznego zainteresowanych stron, wyłączamy na mocy kanonu 1427 ul. Czarneckiego z parafii św. Józefa i przydzielamy do parafii św. Jakuba.

Dekret niniejszy należy odczytać z ambon kościołów parafii św. Józefa i św. Jakuba w Szczecinie.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

Mieszkowice — Boleszkowice

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 187/58.

DEKRET

Mieszkańcy *Troszyna i Sitna* — przynależni kanonicznie do parafii Mieszkowice a obsługiwani od 1952 r. przez proboszcza parafii Boleszkowice wnieśli z powodu dogodniejszej drogi o ostateczne przydzielenie ich do parafii Boleszkowice.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 Prawa Kanonicznego zainteresowanych stron wyłączam na mocy kanonu 1427 Kodeksu Prawa Kanoniczn. Troszyn i Sitno z parafii Mieszkowice i przyłączam do parafii Boleszkowice.

Powyższe rozporządzenie należy odczytać z ambon kościołów w Mieszkowicach oraz Boleszkowicach i Troszynie.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.
(L. S.) (—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

WiMBP GORZÓW WLKP.

Chojna — Krajnik Górny

Gorzów Wlkp., dnia 20 listopada 1958 r.

Znak: L 1 — 212/58.

DEKRET

Wierni *z Bielinka* — przynależnego do parafii Chojna proszą o wyłączenie ich z dotychczasowej parafii i przydzielenie do parafii Krajnik Górny. Ludność Bielinka już od dłuższego czasu korzysta z kościoła filialnego w Piasku, który należy do parafii Krajnik Górny.

Po wysłuchaniu w myśl kanonu 1428 Prawa Kanonicznego zainteresowanych stron, wyłączam na mocy kanonu 1427 P. K. miejscowość Bielinek z parafii Chojna i przyłączam do parafii Krajnik Górny w dekanacie gryfińskim — z wszelkimi skutkami kanonicznymi.

Dekret niniejszy należy odczytać z ambon kościołów w Chojnie i Krajniku Górnym.

(—) † Wilhelm Pluta
Biskup Gorzowski.

(L. S.)

(—) Ks. Erdmann
Notariusz Kurii.

24.

NOMINACJE I ZMIANY PERSONALNE WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

Nominacje na dziekanów otrzymali:

Ks. prob. Dr *Glapiński Andrzej* ze Szczecin-Glinek — został mianowany na Szczecin — Powiat.

Ks. prob. Dr *Grodzki Szymon* z Kołobrzegu — został mianowany na p. o. dziekana dekanatu Świdwin.

Ks. prob. *Gryszel Marian* z Lęborka — został mianowany dziekanem dekanatu Lębork.

Ks. prob. *Nowicki Władysław* z Szczecina-Niebuszewa został mianowany I vicedziekanem dla dekanatu Szczecin Miasto.

Ks. prob. *Kotula Franciszek* z Szczecina-Pogodno — zastał mianowany II vicedziekanem dla dekanatu Szczecin Miasto.

Zwolnienia z obowiązków dziekańskich otrzymali:

Ks. prob. *Polulak Michał* na własną prośbę z dekanatu Świdwin.

Ks. prob. *Śliwka Zygmunt* dawny dziekan dekanatu Lębork.

Nominacje na administratorów parafii:

Ks. *Pałka Józef* dotychczasowy wik. w Zielonej Górze (św. Jadwigi) został mianowany administratorem par. św. Trójcy w Głubczynie.

Ks. *Rudnicki Cecylian* — został mianowany administratorem parafii św. Jakuba w Lęborku.

Przeniesienia administratorów parafii:

Ks. Kan. Mgr *Kłoskowski Eugeniusz* na własna prośbę z Myśliborza do Świdwina.

Ks. Kan. *Polulak Michał* na własną prośbę ze Świdwina do Myśliborza.

Ks. *Lis Jan* z Głubczyna do Okonka.

Ks. *Spajer Apolinary* ze Starosiedla do Szczecina-Warszewa.

WiMBP GORZÓW WLKP.

Zwolnienia z administratorów parafii:

Ks. *Śliwka Zygmunt* z Lęborka par. św. Jakuba.
Ks. *Koryl Edward* ze Szczecina-Warszewa.

Nominacje na tymczasowego wikariusza zarządcę:

Ks. *Koryl Edward* do Szczecina Pomorzany.
Ks. *Dulak Józef* dotychczasowy wik. w Stargardzie (par. Król. Świata) na tymczasowego wik. zarządcę do Starosiedla.
Ks. *Korczewski Ludwik* na tymczasowego wik. zarządcę do Siedlnicy.

Nominacje na wikariuszy współpracowników otrzymali:

Ks. *Marcinkowski Zygmunt* do Szczecina par. Król. Kor. Polskiej.
Ks. *Bochenek Kazimierz* do Wschowy (par. św. Stanisława Bp).
Ks. *Lewiński Jan* do Brójec.
Ks. *Taranowski Władysław* do Drawska.
Ks. *Zięba Wacław T. S.* do Połczyna Zdroju z siedz. w Toporzyku.

Przeniesienia wikariuszy współpracowników otrzymali:

Ks. *Andrzejewski Józef* ze Świdwina do Myśliborza.
Ks. *Błoński Marian* z Pałowa do Słupska (par. św. Rodziny).
Ks. *Jurek Eugeniusz* ze Słupska do Lęborka (par. Król. Polski).
Ks. *Klekot Marian* ze Świdwina do Myśliborza.
Ks. *Słowakiewicz Władysław* z Bań do Swobnicy.
Ks. *Stefanowicz Wacław* ze Słupska (par. św. Rodziny) do Pałowa.
Ks. *Strzałkowski Anatol* z Myśliborza do Świdwina.
Ks. *Szuścik Jan* z Myśliborza do Zielonej Góry (par. św. Jadwigi).
Ks. *Wycisłowski Henryk* z Chociwela do Pyrzyc z siedz. w Ryszewku.

Zwolnienie z obowiązku wikariusza współprac. otrzymali:

Ks. *Różeński Józef* z Gorzowa par. Chrystusa Króla.

Przeniesienia w stan spoczynku otrzymali:

Ks. *Grembowicz Kazimierz* dotychczasowy prob. w Okonku.

25.

ZMIANA PRZEPISÓW PRAWA O AKTACH STANU CYWILNEGO

Poniżej podajemy do wiadomości Ustawę z dnia 2 grudnia 1958 r. o zmianie przepisów prawa o aktach stanu cywilnego Dziennik Ustaw P.R.L. z dnia 10 grudnia 1958 r. Nr 72, poz. 358, str. 893.

Art. 1. W dekrecie z dnia 8 czerwca 1955 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 1955 r. Nr 25, poz. 151 i z 1956 r. Nr 41, poz. 189) w prowadza się następujące zmiany:

1. dodaje się nowy art. 48[1] w brzmieniu:

WiMBP GORZÓW WLKP.

Art. 48[1]. W przypadku ciężkiej choroby zagrażającej bezpośrednio życiu jednej z osób wstępujących w związek małżeński małżeństwo może być zawarte również przed którymkolwiek z członków prezydium miejscowej rady narodowej. Przepis art. 48 stosuje się odpowiednio;

2. dodaje się nowy art. 50[1] w brzmieniu:

Art. 50[1]. 1. Moc prawną ma tylko związek małżeński zawarty przed urzędnikiem stanu cywilnego.

2. Udzielenie ślubu religijnego może nastąpić jedynie po uprzednim zawarciu małżeństwa przed urzędnikiem stanu cywilnego i złożeniu duchownemu wyciągu z aktu małżeństwa;

3. dodaje się nowy art. 78[1] w brzmieniu:

„Art. 78[1]. 1. Duchowny, który udziela ślubu religijnego zanim mu zostanie przedstawiony wyciąg z aktu małżeństwa, podlega karze aresztu do czterech miesięcy lub grzywny do 5.000 złotych.

2. Duchowny, który udziela ślubu religijnego osobie pozostającej w związku małżeńskim z osobą trzecią, podlega karze aresztu do sześciu miesięcy lub grzywny do 10.000 złotych.

3. Nie podlega karze duchowny, który w przypadku ciężkiej choroby bezpośrednio zagrażającej życiu jednej ze stron udzielił ślubu religijnego mimo nie przedstawienia mu wyciągu z aktu małżeństwa.

4. W sprawach przewidzianych w ust. 1—3 orzeka sąd powiatowy".

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

26.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 4 sierpnia 1958 r. Nr GM. 1-3146/58

w sprawie nauczania religii

1. Nauczycielami religii w szkołach państwowych nie mogą być osoby przynależne do zgromadzeń zakonnych.
2. Zarządzenie niniejsze obowiązuje z dniem 1 września 1958 r.

Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia tracą moc wszelkie sprzeczne z nim przepisy.

Minister
(—) Wł. Bieńkowski

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Przemówienie J. E. Ks. Biskupa-Ordynariusza w czasie sakry Ks. Biskupa-Sufragana

dnia 16. XI. 1958 r.

Jako gospodarz tej diecezji i Kościoła tego rozpoczynam to święte działanie. Imieniem Tego, którego Kapłaństwa pełnię ma jeden z synów Kościoła otrzymać, wszystkich tu obecnych pozdrawiam: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus"!

Witam wszystkich.

Witam J. E. Najprzewielebniejszego Ks. Arcybiskupa Poznańskiego Dr. Antoniego Baraniaka. Witam Jego wielce godną Osobę nie tylko jako Konsekratora, jako pierwszą Osobę tej wielkiej chwili, jako godnego męża Bożego, który ze świętą dumą nosić może świętą pieczęć arcybiskupią, idąc w ślady św. Jana Bosko, Patrona jego rodziny Salezjańskiej.

Witam J. E. Najdostojniejszego Księdza Biskupa Juliusza Bieńka, Sufragana katowickiego. Witam Go nie tylko jako współkonsekratora — ale jako wielce godnego męża o mocnym duchu Kościoła Katolickiego.

Witam J. E. Najdostojniejszego Księdza Biskupa Nominata Doktora Jerzego Strobę, czekającego z drżeniem serca na święte zdarzenia. Życzenia złożymy Mu później.

Witam Przewielebnych Księży Prałatów, na czele z Księdzem Infułatem Milikiem, witam Księży Prałatów naszej diecezji.

Witam Prześwietną Kapitułę Gorzowską i Księży Dziekanów.

Witam drogich Braci Kapłanów diecezji Gorzowskiej.

Witam drogich Braci Kapłanów diecezji Katowickiej, z przedstawicielami Kurii Diecezjalnej Katowickiej i „Gościa Niedzielnego" i przyjaciół Księdza Biskupa Nominata.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Witam nie mniej serdecznie rodzinę Księdza Biskupa Nominata, szczególnie Matkę Jego, która przeżywa chyba teraz najradośniejszą chwilę życia swego, witam rodzeństwo Księdza Biskupa Nominata.

Witam wreszcie ciebie drogi ludu Boży tak z diecezji gorzowsknej jak i katowickiej, szczególnie z Świętochłowic i naszego Załęża.

Radość naszą obecną powiększa telegram, jaki z Rzymu nadszedł na mój adres: „Bierzemy żywy udział w radości diecezji gorzowskiej, która umacnia się do pracy na chwałę Bożą dla dobra dusz i pokoju na prastarych szlakach chrześcijańskiej kultury. Biskupowi Jerzemu przekazujemy błogosławieństwo Ojca świętego Jana XXIII — Stefan Kardynał Wyszyński i Sekretarz Prymasowy".

Radość sprawia nam to pismo, gdyż jest wyrazem naszej łączności z całym Kościołem Bożym, z Ojcem św., z którego jedynie woli może przyjąć kapłan sakrę biskupią i z J. Em. Ks. Kardynałem Prymasem naszej drogiej ziemi, który sobie zastrzegł konsekrację dzisiejsza, ale z powodu nieobecności związanej z wyborem Ojca św. powierzył ją J. E. Ks. Arcybiskupowi Dr. Baraniakowi.

Wsystkich zaś obecnych *proszę*, aby złączyli się z nami, z ołtarzem Jezusa Chrystusa i wspólnie błagali zmiłowanie Boże, iżby się niebo szeroko otworzyło i obficie rozlało łaski swoje na głowę i ręce Najczcigodniejszego Księdza Biskupa Nominata, moca której niech by był najbardziej uzdolniony do spełnienia hasła, jakie Sobie wybrał dla swej misji biskupiej: „Da instrumentum Tuum esse".

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Przemówienie J. E. Ks. Arcypiskupa Baraniaka w czasie konsekracji J. E. Ks. Biskupa-Sufragana

w katedrze gorzowskiej dnia 16 listopada 1958 r.

Ekscelencjo, Najdostojniejszy Księże Biskupie Ordynariuszu,

Ekscelenjo, Księże Biskupie Sufraganie Katowicki,

Nasz ukochany Księże Biskupie przez nas wykonsekrowany,

Kochani Bracia Kapłani, Drodzy Wierni!

W dniu dzisiejszym dla wielkiej, prawie bezkresnej diecezji gorzowskiej zamyka się karta dziejów. Oto Gorzów ma w tej chwili swojego Biskupa-Ordynariusza i ma także Biskupa-Sufragana, którego władzą od Ojca św. udzieloną, z polecenia Najdostojniejszego Prymasa Polski — ja jako Arcybiskup Poznański w dniu dzisiejszym tutaj na oczach Waszych, Ukochani Bracia Kapłani diecezji gorzowskiej i ty Ukochany Ludu gorzowski, miałem to szczęście wykonsekrować na Biskupa św. Kościoła rzymsko-katolickiego i w imieniu Ks. Prymasa, z woli Ojca św. przekazać go tym rozległym ziemiom i duszom tutaj po ziemi pielgrzymującym, ku bytowi wieczystemu. Wszyscy radujemy się wspólnie razem z całą Ojczyzną naszą, ponieważ jest to utwierdzenie Kościoła św. na tych ziemiach i naszych świętych, odwiecznych praw polskich. Radujemy się wszyscy, raduje się Kościół Polski, raduję się i ja, gdyż Ukochany Księże Biskupie pierwszym jesteś biskupem, którego jako Arcybiskup poznański i w ogóle jako biskup wykonsekrowałem dzisiaj wraz z Księżmi Biskupami, Ordynariuszem tutejszym i Biskupem-Sufraganem katowickim. Raduję się, że dopełniła się w Tobie władza kapłańska. I stałeś się Biskupem w pełni kapłańskiej władzy, a we mnie władza Biskupia dopełniła się sakrą biskupią, której jeszcze nikomu nie udzielałem. Tu na ziemi gorzowskiej w tej katedrze, wśród tutejszego ludu wierzącego dokonałem dzisiaj wspaniałej ceremonii, przepięknej i jakże wzruszającej, wprowadzając Ciebie, Najczcigodniejszy Biskupie konsekrowany, w grono Episkopatu Kościoła Katolickiego, a przede wszystkim Kościoła Polskiego.

Kto inny na tym miejscu, chyba z większą radością stanął by w tej chwili, gdyby nie to, że został powołany do tronu Bożego już przed 10-ciu laty. Mam na myśli Twojego. Księże Biskupie, współziomka i Twoich Bi-

WiMBP GORZÓW WLKP.

skupów współkonsekratorów, śp. Ks. Kardynała Hlonda. On to stanąwszy na ziemi polskiej dojrzał wielkość tej potrzeby, ażeby na terenach gdzie przeniosły się dzieci polskiej ziemi z różnych stron Ojczyzny naszej, gdzie przywędrowały po katakliźmie wojennym, on dojrzał, że tutaj konieczną jest rzeczą, aby jak najrychlej wśród tych dzieci katolickiego narodu i ludu polskiego stanął Biskup, Pasterz, boć trzoda bez pasterza rozpierzchnie się szczególnie w chwilach burzy, nawałnicy, jaka od wielu lat nad tymi ziemiami szalała. Kardynał Hlond nie doczekał się tej radości, którą my dzisiaj przeżywamy, którą przeżywaliśmy przed niewielu dniami także kiedy tutaj konsekrował Ks. Prymas Biskupa-Ordynariusza gorzowskiego. Jest to dla nas wielka radość. Jeżeli tej radości nie doczekał się Prymas Polski odrodzonej, to naprawdę Bóg chciał od niego ofiary, chciał, żeby nie było danym oglądać mu tej pełni szczęścia jaką było by dla niego widzieć, że ten lud polski na ziemiach zachodnich ma swoich Biskupów. Nie ujrzał ani jednego, ani drugiego. Ale jestem przekonany, że w dniu dzisiejszym przed Tronem Bożym, ten wielki Syn ziemi śląskiej razem z nami śpiewał uroczyste „Te Deum', radował się wraz z nami, że dzieci tej samej śląskiej ziemi przyszły tutaj dla wypełnienia jego mandatu i jego wskazań. Boć nie on, Czcigodni Arcypasterze Gorzowscy, nie on Was wybierał, bo już kto inny Was wybrał, a jednak dziwnym zrządzeniem Bożej Opatrzności przychodzą synowie śląskiej ziemi, ażeby tutaj wśród tego ludu rozproszonego, pełnić posłannictwo biskupie i łączyć ten lud Boży około świętych ideałów Bożych i ojczystych.

Jestem przekonany, że radość wielka jest i w niebie. I cieszy się Wasz świątobliwy współziomek, który tyle uczynił dla tej dzisiejszej chwili, którą my tutaj z radością przeżywamy i złożył ofiarę swojego życia Bogu na chwałę, ażeby umocnić i rzucić fundamenta pod Kościół święty na tej ziemi.

Bóg też przyjął ofiarę pierwszego Biskupa gorzowskiego, który tutaj spoczął przed rokiem, niedługo włodarząc na tej ziemi, sam w pracowitym mozole bez pomocnika biskupiego. Dzisiaj Bóg wynagrodził tę wielką miłość, to wielkie poświęcenie, co jeden i drugi dla tej ziemi gorzowskiej, dla tej diecezji uczynił, tak że radować się mogą w niebie z tej chwili, którą nam, ukochani Bracia, przeżywać tu wypadło.

Jest to pierwszy biskup, którego konsekrowałem, na polskiej ziemi od chwili, kiedy mamy nowego Papieża — Ojca św. Mianował go zgasły śp. Pius XII, ale patronuje mu dzisiej pełnią władzy Kościoła świętego już nowy Papież, ten który przesłał mu swoje błogosławieństwo. Ukochani moi Bracia Kapłani, Drogi Ludu, do tego błogosławieństwa, do tych życzeń przesłanych przez samego Ojca św. i przez Prymasa Polski dołączam się jako jeden z biskupów Episkopatu Polskiego, dołączam się jako Arcybiskup poznańskiej Archidiecezji, tej najstarszej, tej pierwszej w Ojczyźnie naszej, tej, do której przed wiekami znaczne połacie tej diecezji gorzowskiej przynależały, dołączam się przynosząc pozdrowienie tej starożytnej Archidiecezji poznańskiej, pozdrowienie od kapłanów, od ludu, przynosząc życzenia najgorętsze temu Biskupowi dzisiaj wykonsekrowanemu, by mógł spełnić swoje wielkie posłannictwo, bo jakkolwiek on nie jest rządcą tej diecezji, ale ma

WiMBP
GORZÓW WLKP.

u boku swojego Ordynariusza wielkie zadanie do spełnienia. Tyle ludu czeka na niego. Niechaj spłynie obfite błogosławieństwo na głowę tego wybrańca Bożego — nowego Biskupa, który wśród Was, moi kochani, pracować będzie.

Wiem, że znalazł się wśród ludu polskiego wierzącego, miłującego Kościół swój, przywiązanego do Kościoła. Znalazł się wśród ludu, który swoich Pasterzy zna i miłuje i ufa im i dlatego, Księże Biskupie, kiedyśmy się dzisiaj modlili w uroczystej prefacji, by przeobfite błogosławieństwo spłynęło na serca i dusze tych wszystkich, którzy wszędzie, zawsze Biskupa swego miłują, Biskupa swego słuchają, Biskupowi swojemu są wierni dlatego że mu ufają, bo wiedzą, że w imię Boże do nich przyszedł.

Niechaj na nas wszystkich tntaj zebranych spłynie błogosławieństwo, którego nam udzielił nowo wykonsekrowany Biskup. Niech spłynie na całą Ojczyznę naszą, niech przede wszystkim to błogosławieństwo nowego wybrańca Bożego, nowego Biskupa, spłynie także na Śląsk, który ogniem płonie, który ogrzewa Ojczyznę naszą, wydobywając ze serca swego, z pod ziemi kosztowny diament, niechaj to błogosławieństwo Boże spłynie na wierny lud śląski i niech Bóg błogosławi tej ziemi, która tylu wydała wielkich a wśród nich tylu wielkich synów dla Episkopatu Polskiego.

Modliliśmy się dzisiaj w Mszy św. za całą Ojczyznę naszą, ażeby wiara, którą będziesz słowem i przykładem swoim i udzielaniem Sakramentów świętych umacniał, ukochany Księże Biskupie, trwała na tej ziemi i zaznawała pełnej wolności synów dzieci Bożych. By Kościół święty, którego stajesz się przedstawicielem mógł cieszyć się, i radować się błogosławieństwem Bożym, opieką Jezusa Chrystusa, by mógł się radować nasz Kościół święty pełną wolnością na całej polskiej ziemi, by Kościół święty z Tobą razem, Księże Biskupie, mógł nieść ludowi polskimu słowa nauki, słowa pocieszenia, zbudowania, słowa wiecznej radości w chwale niebieskiej. Amen.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

J. E. Ks. Dr Jerzy Stroba
Biskup-Sufragan Gorzowski

Diecezja Gorzowska z woli Ojca św. otrzymała swojego pierwszego biskupa sufragana. Tym razem Opatrzność Boża i na to stanowisko w Gorzowie powołała syna ziemi śląskiej, głośnej z żywej wiary, z pracowitości i twardego uporu w walce o swoje prawa.

Ks. Biskup Jerzy Stroba z terenami naszej diecezji już zetknął się w latach poprzednich, zwiedzając szlak pobrzeża morskiego od Szczecina aż do Łeby. Przedmiotem tej pięknej turystyki nie tylko było poznanie folkloru w Międzyzdrojach, Dziwnowie, Ustroniu Morskim i zabytków Pomorza Zachodniego sięgających czasów Bolesława Krzywoustego i św. Ottona. Ekscelencja już wówczas szczególnie interesował się gotycką architekturą naszych świątyń: w Kołbaczu, Stargardzie, Szczecinie, Kamieniu Pom., Gryficach, Trzebiatowie, Kołobrzegu, Koszalinie, Słupsku i Lęborku. Zapewne nie przypuszczał wówczas, że po raz wtóry wróci na te tereny już jako biskup-sufragan, któremu Ordynariusz powierzy pieczę nad kościołami dźwigającymi się ze zniszczeń wojennych.

J. E. Ks. Biskup Stroba urodził się 17 grudnia 1919 r. w Świętochłowicach, parafii św. Piotra i Pawła liczącej obecnie 17 tysięcy wiernych, jako najstarsze dziecko w rodzinie. Ojciec Ks. Biskupa Sufragana, śp. Franciszek Stroba pracował w hucie „Florian", jako mistrz ruchu elektrycznego. Matka Wiktoria z Wiechułów wychowała 6-cioro dzieci.

W kościele św. Apostołów Piotra i Pawła w Świętochłowicach nadano na chrzcie św. pierwszemu synowi rodziny hutniczej imię Jerzy. Z imieniem tym wiążemy cnoty żołnierskie, odwagę, dzielność, w hasłach tego imienia pragniemy wychowywać dzieci i młodzież prowadząc ją przez trudy życia ku jasnej przyszłości.

Pod opieką i troskliwym kierownictwem matki mały Jurek otrzymuje staranne wychowanie, uczy się w szkole, przygotowuje

WiMBP
GORZÓW WLKP.

się do I Komunii św. Sakramentu Bierzmowania udziela mu w roku 1929 J. E. Ks. Bp Lisiecki, ówczesny ordynariusz diecezji katowickiej.

W roku 1929 ukończywszy cztery klasy szkoły powszechnej, zapisał się do Neoklasycznego gimnazjum im. Odrowążów w Chorzowie.

W roku 1937 zdobył dyplom maturalny i wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie.

W roku 1939 wybuchła druga wojna światowa. Seminarium Duchowne w Krakowie zostało rozwiązane. Część kleryków się rozproszyła w zawierusze. Uratowanych Ks. Biskup kieruje do Czechosłowacji, gdzie na usilne starania udaje mu się ich ulokować w Akademii Teologicznej w Widnawie w Archidiecezji Wrocławskiej. Wśród uratowanej części kleryków znalazł się J. E. Ks. Bp Sufragan.

To też było powodem, że wszystkich święceń kapłańskich począwszy od tonzury udzielał Mu kardynał Bertram, na co wyraził swoją zgodę Ordynariusz katowicki.

Święcenia kapłańskie otrzymał Ks. Biskup Stroba 19 grudnia 1942 r., mając zaledwie lat 23, z przeznaczeniem do duszpasterstwa w diecezji katowickiej.

Młody Neomysta odprawia pierwszą Mszę św. w kościele św. Józefa w Świętochłowicach-Zgodzie, dnia 27. XII. 42 w uroczystość św. Jana Ewangelisty, drugiego swojego patrona.

Pierwsze lata pracy kapłańskiej w czasach wojny, niepokoju, w niesprzyjających warunkach były trudne i przy tym wymagały wysiłku i wielkiej odpowiedzialności. Kolejno pracuje w kościele Najświętszej Maryi Panny w Chorzowie, w Piekarach, następnie znów w Chorzowie w kościele Marii Magdaleny.

W r. 1945 Ks. Biskup powierzył Księdzu Jerzemu Strobie zadania nowe — tym razem szczególnie wśród młodzieży. Wojna się skończyła. Kościół całą uwagę skupił na młodzieży jako na tej części społeczeństwa, która została najbardziej poszkodowana moralnie i intelektualnie. Pracy tej Ks. Jerzy poświęca się przez pięć lat. Najpierw był prefektem w Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Wsi, potem przez pewien czas w Koedukacyjnym Liceum Ogólnokształcącym w Pszczynie. Następnie aż do roku 1950 obsługiwał jako katecheta Gimnazjum i Liceum Żeńskie w Katowicach.

Pracy katechetycznej było wiele, zajęć duszpasterskich tak samo nie mało. Mimo wszystko Ks. J. Stroba studiuje na Uniwer-

WiMBP GORZÓW WLKP.

sytecie Jagiellońskim w Krakowie, gdzie pod kierunkiem ks. Prof. Różyckiego zdobywa stopień magistra teologii. Pracę magisterską poświęcił zagadnieniu „Skuteczności Sakramentów św. u św. Bonawentury". W r. 1952 otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim tytuł doktora teologii za obronę tezy pt.: „Zagadnienie nieskończoności w teologii św. Bonawentury".

Od r. 1950—1952 Ks. Jerzy Stroba był członkiem komitetu redakcyjnego „Gościa Niedzielnego", którego niejednokrotnie reprezentował na zjazdach przedstawicieli prasy katolickiej w Warszawie. Zebraniom tym niemal zawsze przewodniczył J. Em. Ks. Kardynał Wyszyński, Prymas Polski.

Równocześnie Ks. J. Stroba spełniał jeszcze funkcje wikarego przy kościele parafialnym w Katowicach-Załęże. W r. 1951 objął rektorat przy kościele Sióstr Wizytek w Siemianowicach, skąd dojeżdżał z wykładami dogmatyki do studium OO. Franciszkanów w Panewnikach. W roku 1955 w najtrudniejszych dla diecezji katowickiej czasach przypadł Ks. Dr. J. Strobie urząd rektora Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Urabiał wówczas młode dusze ponad 200 kleryków-studentów. W tej pełnej ofiarnego mozołu pracy pomagało Mu umiłowanie młodzieży i doświadczenie kapłańskie zdobyte w różnych środowiskach Śląska.

Wykładał zarazem Sakramentologię dla połączonych kursów Seminariów Śląskiego, Krakowskiego i Częstochowskiego, a od roku 1957 dodatkowo historię sztuki kościelnej.

Jest cenzorem książek w Kurii Biskupiej w Katowicach, egzaminatorem prosynodalnym, pracuje w komisji artystycznej zabiegającej o stylowe budowanie i ozdabianie kościołów diecezji.

Na kursach duszpasterskich wygłaszał prelekcje na tematy związane ze swoją specjalnością — dogmatyką i sztuką. Z podobnymi wykładami był dwukrotnie zaproszony do Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie.

Ostatnio Ks. Dr J. Stroba został mianowany proboszczem w Katowicach-Załężu po Ks. Bp. Wilhelmie Plucie. Dziwnym zrządzeniem Opatrzności po niecałym miesiącu otrzymuje i On nominację biskupią i podąża do Gorzowa, aby na rozległych terenach diecezji razem pracować z J. E. Ks. Bp. Wilhelmem Plutą jako Biskup-Sufragan.

Ks. Biskup-Sufragan wybrał sobie hasło z Pisma św.: „Fac instrumentum tuum esse" biorąc za godło Maryję, krzyż i św. Jerzego zwyciężającego smoka.

Ks. K. Łabiński.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Konsekracja
J. E. Ks. Biskupa Dr Jerzego Stroby w Gorzowie

Ordynariat Gorzowski od roku 1945 tj. od chwili jego powstania nie posiadał swojego biskupa-sufragana. Olbrzymi teren, wielka ilość parafii, około 2 miliony dusz, którym trzeba było pomocy duszpasterskiej wnet zdarły siły wszystkich jej rządców. Ks. Prałat Załuczkowski zmarł po roku pracy. Ks. Biskup Teodor Bensch już w pierwszym miesięcu rządów uległ wypadkowi a w niespełna rok później zaniemógł na serce i zmarł 7. I. 1958 r. To też odrazu przy ostatniej nominacji drugiego Biskupa Ordynariusza dla diecezji zaistniała konieczność nominacji biskupa sufragana.

Ojciec św. Pius XII przychylając się do prośby J. Em. Ks. Prymasa jeszcze pod koniec swojego pontyfikatu dnia 8. VII. 58 zamianował Ks. Dr Jerzego Strobę z Katowic biskupem dla diecezji gorzowskiej i upoważnił J. Em. Ks. Prymasa do skierowania biskupa nominata do pracy pomocniczej w Gorzowie w charakterze biskupa sufragana.

Kapłani diecezji gorzowskiej i lud wierny nominację biskupa sufragana przyjęli z wielką radością, wdzięczni Bogu, że po dniach żałoby dał diecezji naszej dwóch księży biskupów.

Biskup-Nominat jest jeszcze młodym człowiekiem, liczy zaledwie 39 lat, o czym wnet mogli przekonać się gorzowianie zebrani jak zwykle na powitanie przy murach miejskich w dniu konsekracji w niedzielę 16 listopada br.

Rano o godz. 10-tej Ks. Biskup Nominat w towarzystwie Ks. Arcybiskupa Baraniaka z Poznania, konsekratora oraz współkonsekratorów Ks. Bp. Pluty, Ordynariusza Gorzowskiego i Ks. Bp. Bieńka, sufragana z Katowic przybył do murów miejskich. Tutaj na Księży Biskupów czekała rzesza wiernego ludu.

Dziatwa w bieli wygłosiła wiersze powitalne i wręczyła Księżom Biskupom wiązanki kwiatów. Występy chóru katedralnego i orkiestry wspaniale uświetniły tę chwilę.

Nad miastem uniósł się głos dzwonów i ginął gdzieś w wilgotnej dali.

Ks. Biskup Nominat w towarzystwie Księży Biskupów Konsekratora i współkonsekratorów, w asyście duchowieństwa, gości ze śląska i wiernego ludu ruszył ku katedrze gorzowskiej, dostojnej pamięcią kilku wieków. Katedra po brzegi była wypełniona duchowieństwem, gośćmi i wiernym ludem.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Chór kleryków z Wyższego Seminarium Duchownego w Gorzowie odśpiewał majestatyczne „Ecce sacerdos magnus".

Przy głównym ołtarzu przemówił jako gospodarz Ks. Biskup Wilhelm Pluta i w serdecznych słowach powitał przybyłych księży Biskupów, Ks. Biskupa Nominata, Księży kanoników, konsultorów, kapłanów z diecezji katowickiej, kapłanów diecezji gorzowskiej, rodzinę Ks. Elekta i wierny lud.

Ks. Prałat Dr Wł. Sygnatowicz odczytał dekret nominacyjny Najprzew. Ks. Biskupa Sufragana.

Ks. Prymas pragnął osobiście konsekrować ks. Biskupa Sufragana dla riozległej diecezji gorzowskiej. Niestety niespodziewany wyjazd do Rzymu na konklawe po śmierci Papieża Piusa XII udaremnił realizację tych zamierzeń. Za to w zastępstwie swoim prosił Ks. Arcybiskupa Baraniaka z Poznania i Jemu powierzył wykonsekrowanie nowego biskupa dla diecezji gorzowskiej.

Ks. Arcybiskup uroczystość konsekracji przeżywał głęboko i bardzo żywo razem z Ks. Biskupem Nominatem. Była to bowiem pierwsza sakra Biskupia jakiej udzielał w swoim życiu biskupim.

Wielkie są święcenia kapłańskie, kiedy to Bóg człowiekowi słabemu udziela przez ręce biskupa władzy kapłańskiej. Kapłan wówczas ma poczucie niemocy wobec ogromu odpowiedzialności za dusze, które ma prowadzić do Boga. Poczucie tej odpowiedzielności gotowej aż do męczeństwa za Oblubienicę Chrystusową — Kościół święty wzrasta o wiele bardziej przy otrzymaniu — Biskupstwa — pełni kapłaństwa.

Rozpoczęła się Msza św. pontyfikalna ściśle połączona z obrzędem konsekracji biskupiej. Mszę św. odprawił Ks. Arcybiskup Baraniak. W czasie Mszy św. ceremonie pełne pięknej symboliki objaśniał z ambony Ks. Zdziebło, Ojciec duchowny Wyższ. Seminarium Duchownego w Gorzowie. Wierni zgromadzeni w katedrze śledzili ceremonie w skupieniu i modlili się za Ks. Biskupa Nominata, za całą diecezję gorzowska. Z wszystkich chyba najgłębiej ze łzami w oczach przeżywała sakrę biskupią matka Ks. Biskupa. Nie wiele matek ma to szczęście widzieć swoje dzieci wynoszone do pełni kapłaństwa Chrystusowego, choć każda życzy dziecku swojemu by dostapiło tej tak wielkiej godności w stanie duchownym.

W czasie uroczystej prefacji, uzupełnianej specjalnymi modlitwami, Ks. Arcybiskup konsekrator dokonał sakramentalnego przelania władzy biskupiej na Ks. Elekta. Po namaszczeniu głowy, rąk, wręczeniu pastorału, włożeniu pierścienia biskupiego i odbyciu ceremonii z Ewangelią, kler biorący udział we Mszy św. konsekracyjnej odśpiewał uroczyste „Te Deum".

Wreszcie teraz wierni mogli zobaczyć nowego Ks. Biskupa w całej okazałości. Nowo wykonsekrowany Ks. Biskup Stroba przeszedł przez Katedrę i udzielał swojego pierwszego uroczystego błogosławieństwa biskupiego. Głębokie wzruszenie malowało się na Jego rozpromienionym obliczu.

Ceremonie już wnet dobiegły końca.

WiMBP
GORZÓW WLKP.

Po ostatniej ewangelii na ambonę wszedł Ks. Arcybiskup Antoni Baraniak i dając wyraz potrzebie swojego serca, gorącym słowem podkreślił ważkość przeżywanych obecnie wydarzeń dla diecezji gorzowskiej. W innym miejscu podajemy tekst tegoż przemówienia utrwalonego na taśmie magnetofonowej.

Jeszcze chwila modlitwy przed Najświętszym Sakramentem. Księża Biskupi klęczą pokornie dziękując Najwyższemu za obfitość dobra nadprzyrodzonego uzyskanego w dzisiejszej uroczystej Mszy św. konsekracyjnej.

Lud w tym szasie rozśpiewał się „Apelem Jasnogórskim" a przy eksgresie biskupów chór katedralny wykonał wspaniałe „Gaude Mater Polonia" — „Ciesz się Matko Polsko"!

Cieszyliśmy się wszyscy. Mamy drugiego biskupa, biskupa sufragana. Cieszy się i raduje lud całej diecezji, będzie bowiem lepiej obsłużony w potrzebach religijnych. Rośnie nadzieja w sercach kapłańskich, że w parafiach tej rozległej diecezji mocniejszym tętnem pocznie pulsować życie łaski w sercach wiernego polskiego ludu. Bóg Dobry wysłuchał pokornych modlitw swoich dzieci. K. K.

DZIESIĘĆ PRZYKAZAŃ DLA NAUCZYCIELI RELIGII

1. Wykładaj jasno, zrozumiale, praktycznie, czerp z życia i dla życia.
2. Bądź nie tylko nauczycielem, ale Ojcem i przyjacielem twoich wychowanków i miej cierpliwość. Nie oni są dla Ciebie, ale ty jesteś dla nich. Myśl o tym zwłaszcza w niepowodzeniach i w chwilach rozczarowania.
3. Częste ćwiczenie czyni człowieka mistrzem. Miej też więc cierpliwość i względem siebie samego.
4. Bądź wypełniony tym, czym chcesz przekonać wychowanków. Trzeba bowiem wiele mieć samemu, gdy się chce czegoś udzielać drugim.
5. Do wykładów przygotuj się sumiennie, ale nie tylko przez samo studiowanie, lecz też przez modlitwę i medytację — a na wykonywanie swego urzędu idź z wewnętrznym spokojem.
6. Po wykładzie zbadaj przyczyny powodzenia, względnie niepowodzenia. Nie przechodź nad nimi do porzadku bez zastanowienia.
7. Oprócz opierania się na własnej osobowości — co jest najważniejsze, musisz się posługiwać również i metodą. Ale to nie metoda naucza, lecz człowiek, który ją stosuje.
8. Miej stałe usposobienie wesołe, bądź pogodny i przyjacielski. Rozbudzaj radosny katolicki idealizm u swych wychowanków. Pamiętaj na przysłowie, że od niechętnego zwiastuna nikt nie oczekuje radosnych wieści.
9. Bądź pokorny, stoisz bowiem na miejscu Chrystusa nauczającego. I dlatego nie szukaj nigdy siebie, zwłaszcza w powodzeniach. Ty jesteś niczym, Chrystus jest wszystkim.
10. Pamiętaj, że jesteś tylko siewcą i ogrodnikiem. Wzrost i dojrzewanie zależą całkowicie od woli Najwyższego. Dlatego rób swoje, a resztę pozostaw łasce Bożej.

(Tłum. z książki Meyer Heinrich, Katechetik, 1928)

WiMBP GORZÓW WLKP.

SPRAWOZDANIA

Uroczystość 550-lecia parafii Kosieczyńskiej

Bogato zalesione krainy międzyrzeckie ułatwiały wznoszenie na tych terenach drewnianych budowli sakralnych. Dlatego też w wieku XV, XVI i XVII powstawały tu drewniane kościoły o swojskim, na wskroś polskim charakterze. Do dnia dzisiejszego zachowały się kościoły o całkowicie drewnianej konstrukcji: w Bukowcu, Łagowcu, Chlastawie i Kosieczynie (wszystkie w powiecie międzyrzeckim). Ten ostatni należy niewątpliwie do najstarszych.

Założenie parafii w Kosieczynie i konsekracji kościoła pod wezwaniem św. A. Szymona i Judy Tadeusza nastąpiło w roku 1408. Konsekracji dokonał Biskup poznański — Wojciech. Pierwszym proboszczem parafii, należącej wówczas do diecezji poznańskiej był ks. Maciej z Kosieczyna.

Ex actis D. Pontiani
Subiudic. Pom. concord:

DOCUMENTUM
ERECTIONIS ECCLESIAE PAROCHIALIS KOSIECZYNENSIS

In nomine Sanctae et Individuae Trinitatis.

Ego Nicolaus Watha quondam Philippi Haeredis in Nądnie cum filiis patrui mei Mathiae, piae memoriae Petro, Dobrogostio, Nicolao, Samsone et Stanislao et matre ipsorum Helena Haeredis ibidem in Nądnie et Kosieczyno:

Notum facimus omnibus Christi fidelibus tam praesentibus quam futuriris litera cum praesenti; quoniam quidem transituri sumus, quemadmodum fugere solet umbra et evenescere, fecimus consultissimum animis suadentibus salubriter providere, quos in aeternum scimus permanere. Ideo pro dilectione D. N. Jesu Xsti, liberatione animarum nostrarum ac pro veneratione Genitricis ejusdem perpetuae Virginis Mariae nec non pro interventu SS. Simonis et Judae Apostolorum, cum consensu et juvamine Reverendissimi in Christo Patris ac Domini Nostri Alberti Episcopi Posnaniensis bonis ac deliberatis animis maturoq. consilio Nostrarum amicorum praehabitis ob remedium et salutem animarum nostrarum et primogenitorum nostrorum ecclesiam in villa Kosieczyno duximus erigendam, eamq. per praefatum D. N. Albertum Episc. Posn. in honorem Dei omnipotentis ac ipsius Genitricis Virginis Mariae et SS. Simonis et Judae Apostolorum consecrandam.

Ad quam quidem ecclesiam damus et conferimus unum mansum liberum cum omni jure et Dominio ut solite habuimus libere, pacifice et quiete

WiMBP
GORZÓW WLKP.

infrascripto Plebano aut ipsius Successoribus omnibus impedimentis evolutis aeterno tempore possidere.

Etiam damus ad praedictam Ecclesiam et conferimus Rectori Ecclesiae ejusdem in villa Kosieczyno preod. de quolibet manso annui census nostri de communicata volun tate quatuor groszos monetae et numeri usualis ut soli recipimus, et nostris cmetonibus rursus damus. Conferimus ad praedictam Ecclesiam triginta arbores pro mellificiis valentes, vulg. Barci in bonis Nostris, quodsi aliqua corruerit vel annihilabitur, alia loco illius poterit reparari.

Caeterum tabernam liberam damus ad Ecclesiam praedictam uti et frui ut sibi melius videbitur expedire. Item damus per praesentes ac praedictam Ecclesiam in lacu blando paternitatis Nostrae Piscaturam liberam cum rotis vulgariter stapi. Culgustris vulg.: Wiersie, et varis vulg. Kosce et etiam Zająca omni impedimento procul moto. Etiam damus ad ecclesiam praedictam, pratum liberum vulg.: Kacmarska łąka. Item in villis et Haereditatibus Nostris videlicet Głupionie et Trzyonka damus et conferimus decimam campestrem, de allodiis nostris ibidem, nec non de molendinis Nostris in villis vel circa villas praedictas Singulis Septimanis Sabbatis diebus sic molente de duabus rotis unum quartuale farinae usualis mensurae et elatae et moris est farinam mensurare omni impedimento procul moto. Caeterum hortum liberum in haereditate nostra praedicta Nądnie damus et donamus, ubi hortulanus sibi piscare valeat, poterit sibi permanere. Haec omnia supra scripta praedictae ecclesiae adjunximus, appropriavimus et incorporavimus, et praesentibus adjungimus, appropriamus et incorporamus perpetuis temporibus duraturis. Quam quidem ecclesiam sic per nos dotatam et erectam, per D. Nostrum consecratam praedicto decreto Domino Mathnae Paulo de Jaromierz quondam sculteto contulimus pure propter Deum, et praesentibus assignamus. In cuius rei testimonium sigilla Nostra praesentibus sunt appensa et subaffixa.

Actum et datum in Podrzewice in Octava Virginis Mariae Assumtionis gloriosae sub anno Domini Millesimo Quadringentesimo Octavo.

Praesentibus Honorabilibus viris Nobilibus et famosis: DD. Farcona Canonq. Posn.: Joanne Capellano D. N. Episcopi, Nicolao Plebano in Opalenica, Jakobo Laka Gnesnensi judice, Nicolao Żydowski cum aliis fide dignis.

(L. S.) *sign. Joannes Garnuchowski*
sacra Auth. Apostolica Delegatus
Consil. Posn.: mpp.

Ex actis venerabilis Dom. de Sobota
Custodis vicarii in spiritualibus
ex Officialis Gen.: sub sigillo
officii extrahi alia potest copia.

Sprawozdanie z obchodu 550-lecia parafii.

W dniu Wszystkich Świętych br. przybył J. E. Ks. Biskup Ordynariusz Gorzowa, który odprawił sumę pontyfikalną i wygłosił kazanie. W serdecznych słowach zachęcił Najdostojniejszy Arcypasterz do życia w łasce

WiMBP GORZÓW WLKP.

uświęcającej. „Pytajmy się codzień — mówił — czy jeszcze jesteśmy przyjaciółmi Boga"...

Przybył także delegat Kurii Arcybiskupiej Poznańskiej — Ks. Kanonik J. Ściesiński ze Zbąszynia, jako że Kosieczyn, dawniej należał do diecezji poznańskiej. W swoim przemówieniu dostojny delegat — podkreślił przyjaźń, jaka łączy obie sąsiednie parafie: Kosieczyn i Zbąszyń.

Księży było 18. Do bierzmowania przystąpiło 230 osób. Wierni stawili się tłumnie także z sąsiednich parafii. Nastrój panował bardzo podniosły i ogólne było zadowolenie i radość.

Z okazji tego wspaniałego jubileuszu ks. proboszcz Stanisław Kamiński otrzymał liczne depesze. Między innymi telegram z życzeniami i błogosławieństwem od J. E. Ks. Dr B-pa w Łomży, dr Czesława Falkowskiego byłego rektora Akademii Wileńskiej. Dzień 1 listopada br. był dla wiernych parafii Kosieczyna jednym z najpiękniejszych dni.

HISTORIA I-GO DZIESIĘCIOLECIA PARAFII KOSIECZYN

Kościół parafialny w Kosieczynie.

Wioska Kosieczyn doszła do rozkwitu w 1406 roku, założona przez właścicieli Nądni, rodzinę Watha. Ze względu na brak kościoła katolickiego już w 1406 roku, z chwilą powstania samej wioski, przystąpiono do budowy kościoła parafialnego, którą ukończono w 1408 roku. W tymże roku kościół został konsekrowany przez biskupa poznańskiego Alberta II Jastrzębca, który rządził diecezją poznańską od roku 1399 do 1412. Kościół wzniesiono na polecenie właścicieli dóbr Nądni i Kosieczyna Watha, szczególnie Mikołaja i matki jego Heleny. Udział w konsekracji kościoła, poza w. w biskupem wzięli:

D. D. Jascone, kanonik z Poznania
Jan — kapelan biskupa poznańskiego
Mikołaj — proboszcz z Opalenicy
Jakub Luka — sędzia z Gniezna
Mikołaj Żydowski — i inni.

Dokument konsekracji kościoła podpisał Jan Garnuchowski, delegat Stolicy Apostolskiej, radca z Poznania. Kościół zbudowano w formie jednonawowego z prostolinijnie wzniesionym chórem. Od strony zachodniej dobudowano w późniejszych latach wieżę. Wejście główne znajduje się pod wieżą i ozdobione jest późnogotyckimi ornamentami. Kościół wyposażony był w 4 dzwony a mianowicie:

1-szy dzwon, strojony na ton „e" o wadze 260 kg. o średnicy 75 cm, jest bez podania roku budowy oraz jakiegokolwiek napisu.

2-gi dzwon, strojony na ton „g" o wadze 95 kg. o średnicy 52 cm posiada u góry napis: „Pater Albertus Obornicensis plebanus in Kosycin Joannes Gierkowski. Anno D. 1613" a u dołu: „Generosi Joannes Jasomierski Gladifer Poznaniensis Valentinus Sezacki collaterales ecclesiae in Kosycin". Poza tym w kwadratowym polu znajduje się obraz Najświętszej Maryi Panny z koroną na głowie i Dzieciątkiem Jezus na ręce, a napis boczny głosi: „Patrona Kosycinensis".

3-ci dzwon, strojony na ton „es" o średnicy 50 cm ozdobiony jest prostymi wzorami ornamentacyjnymi — małymi gwiazdkami — i inicjałami

WiMBP

Najświętszej Maryi Panny oraz Jezusa Chrystusa. Poza tym posiada napis: „sit nomen Domini benedictum in secula — Andreas Sczukwiński, plebanus Kosycin. Adam Krupa. Jan Primuszala Maicy/Jamroch. Simon Reysche me fecit 1670 anno".

Jak z napisu tego wynika, odlany został on przez znaną rodzinę odlewniczych dzwonów w Toruniu Reysche i jak z wypowiedzi głównego kustosza z Marienwerder w 1950 roku wynika, jest on jedynym pozostałym egzemplarzem tejże odlewni.

Za niemieckich czasów, 25 lat temu, przewidzianym było oddanie tego dzwonu (jako że jest pęknięty) do muzeum, jednakże decyzję tę zmieniono i przeznaczono go do budującej się wówczas kaplicy cmentarnej.

4-ty dzwon, strojony na ton „f" posiada średnicę 32 cm, jest budowy późnogotyckiej, pokryty pismem gotyckim oraz odciskami monet. Nadmienić wypada, że kościół parafialny jest nie tylko pod wezwaniem apostołów św. św. Szymona i Judy, ale również pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny, gdyż w metryce założenia kościoła wyraźnie powiedzianym jest: „...ac pro veneratione Genitricis ejusdem perpetuae Virginis Mariae nec non pro interventu S. S. Simonis et Judae Apostolorum" a dalej: „Actum et datum in Podrzewice in Octava V. Mariae Assumptionis gloriosae sub anno Domini Millesime quadragintesime octave".

Jak z tego krótkiego zarysu historii kościoła parafialnego w Kosieczynie wynika, wzniesiony został on rękami naszych przodków — Polaków i przez całe blisko 550 lat służył sprawie polskiej, prowadzony przeważnie przez polskich proboszczów o takich nazwiskach jak: Vituski, Byczkowicz, Weydowicz, Kościerski, Dulatowicz, Klimowicz, Sczuchweński, Grychciński, Kociłkowicz, Ruski, Hanszewski, Rychliński, Twardecki, Miniewski, Zdwieński, Kwiatkowski, Kozik, Spychałowicz, Szymański, Kastrewski, Stefański, Gołąbek. Ostatnim proboszczem przed przejęciem kościoła przez władze polskie był Herbert Abendroth. W 1945 roku prowadzenie parafii objął ks. Jan Pipusz, a obecnie prowadzi ją ks. St. Kamiński. W międzyczasie parafią zarządzali ks. Jan Wysocki, ks. dziekan Franciszek Wyszatycki, powtórnie ks. Pipusz, ks. Malich i ks. Faron.

Na terenie parafii istnieją obecnie 4-ry kościoły filialne, a mianowicie: jeden w Chlastawie, jeden w Kręsku oraz dwa w Zbąszynku.

Kościół filialny w Chlastawie.

Kiedy król szwedzki Gustaw Adolf zajął tereny nadodrzańskie w pobliżu Frankfurtu — ewangelicy niemieccy pospieszyli pod jego chorągiew. Między innymi znajdował się także ewangelik major, który za wierną służbę w armii szwedzkiej został mianowany przez wyżej wymienionego króla pułkownikiem. On właśnie według opisu historii niemieckiej jest założycielem kościoła Chlastawskiego. Kościół w Chlastawie powstał w 1635 roku. Jednak nie długo cieszyli się ewangelicy swoim nowym zborem ponieważ 6-go czerwca 1635 roku, dzień przed Bożym Ciałem spłonął zbór protestancki. W 1637 roku na zgliszczach starego zboru wznieśli ewangelicy nowy kościół w stylu gotyckim. Jednak z wypowiedzi tutejszej ludności wynika, że kościół w Chlastawie był początkowo świątynią katolicką.

WiMBP GORZÓW WL.

W okresie wzmożonej kolonizacji niemieckiej tutejszych terenów przejęli go luteranie. Dopiero dnia 8-go września 1945 r. został poświęcony kościół w Chlastawie przez ks. dziekana Jana Scieśińskiego ze Zbąszynia. Od tej chwili kościół powrócił do grona świątyń katolickich. W roku 1954 odnowiono zatarte i poblakłe malowidła ścienne oraz zabezpieczono dach kościoła. Wyśw. p. w. Narodzenia N. P. Maryi.

Kościół filialny w Kręsku.

Na zgliszczach spalonego kościoła katolickiego, który spłonął od pioruna, protestanci wznieśli w 1879 roku kościół w Kręsku w stylu gotyckim. Dnia 25 grudnia 1945 roku wyświęcony został przez ks. Jana Pipusza pod wezwaniem „Przemienienia Pańskiego" i przeznaczony do praktyk religijnych ludu katolickiego.

Stan kościołów po przejęciu na zewnatrz wprawdzie był zadawalający, to jednak wewnątrz świątyń były zniszczenia, które należało natychmiast usunąć.

Okres dziesięcioletniej pracy duszpasterskiej był więc okresem organizowania życia religijnego na Ziemiach Zachodnich, zcaleniem na zasadach Chrystusowej nauki, osiadłych ze wschodu i centralnej Polski ludzi o różnych charakterach i zwyczajach w jedną rodzinę Bożą. Przy ofiarnej pomocy parafian zostały przystosowane kościoły do nabożeństw katolickich. Naprawiono organy w Kosieczynie, Kręsku oraz Zbąszynku, sprawiono do kościoła Macierzyństwa N.M.P. w roku 1949 ambonę oraz balaski, ofiarą parafian jest również Droga Krzyżowa, którą erygowano w 1951 r. Sprawiono do kościołów: 2 kielichy mszalne, 1 puszkę. Otrzymano z darów Ligi Katolickiej: 1 monstrancję, 1 puszkę oraz mszał i dwa komplety ornatów. Ponadto zakupiono 2 ornaty zielone, 1 biały i 1 czarny. Sprawiono 14 chorągwi, 11 sztandarów, 5 figur, 7 obrazów, 2 sukienki na puszki, jasełka, 3 tabernakulum, 1 fisharmonium, 4 konfesjonały.

W roku 1946 odbyły się w parafii Misje św. Co roku przez okres dziesięciolecia odbywały się w parafii Nowenny, tridua i 40-to godzinne nabożeństwo, odbyły się również dwie uroczystości prymicyjne, oraz co roku rekolekcje wielkopostne.

Za okres dziesięciu lat w parafii ochrzczono 1407 osób, udzielono ślubów 352, zmarło w parafii 214 osób, do pierwszej Komunii św. przystąpiło 885 osób, w roku 1953 odbyła się wizytacja Arcypasterska, do bierzmowania przystąpiło 336 osób.

Do 1945 roku parafia posiadała rezydencje proboszcza w Kosieczynie, ponieważ w Zbąszynku było około 100 wiernych, a większa ich liczba była w Kosieczynie. Po wojnie sytuacja zmieniła się na korzyść Zbąszynka, który uzyskał około 2000 katolików, z konieczności więc rzeczy rezydencją parafii stał się Zbąszynek jakkolwiek parafia zatrzymała nadal nazwę Kosieczyn.

Poza pracą duszpasterską wiele wysiłków i ofiar ponieśli i wierni. Za tę ofiarność dla spraw Bożych i przywiązanie do Kościoła należy im się szczególne podziękowanie.

Ks. J. Pipusz

WiMBP GORZÓW WLKP.

KRONIKA

Bierzmowanie w Dębnie Lub. i w Myśliborzu.

Dnia 22. X. 1958 r. J. E. Ks. Biskup Dr W. Pluta udzielił Sakramentu Bierzmowania dziatwie i młodzieży w parafii Dębno Lub.

Dnia 23. X. 1958 r. w Myśliborzu.

Bierzmowanie w Szczecinie.

W dniach od 25—30. X. 1958 r. J. E. Ks. Biskup Dr W. Pluta udzielał sakramentu bierzmowania w następujacych parafiach szczecińskich:

1) 25. X. 58 r.	parafia św. Jakuba — wybierzmowano	363 osób
2) 26. X. 58 r.	parafia Król. Kor. Pol. — wybierzmowano	773 osób
3) 26. X. 58 r.	parafia św. Stan. Kostki — wybierzmowano	750 osób
4) 27. X. 58 r.	par. Najśw. Serca P. Jezusa — wybierzmowano	1370 osób
5) 28. X. 58 r.	głuchoniemi Szczecin — wybierzmowano	122 osób
6) 28. X. 58 r.	par. Zbawiciela (Niebuszewo) — wybierzmowano	1100 osób
7) 29. X. 58 r.	par. św. Krzyża (Pogodno) — wybierzmowano	1300 osób
8) 30. X. 58 r.	par. św. Andrzeja Boboli — wybierzmowano	871 osób

Dzień Skupienia sióstr zakonnych w Gorzowie.

Dnia 18. X. 58 r. odbył się w Gorzowie miesięczny dzień skupienia dla gorzowskich sióstr zakonnych. Część naukową przeprowadził ks. prof. dr Godziek, wicerektor Diecezjalnego Sem. Duchownego w Gorzowie. Konferencję ascetyczną wygłosił J. E. Ks. Biskup W. Pluta.

Dzień Skupienia Sióstr Przełożonych w Szczecinie.

Dnia 27. X. 1958 odbył się w Szczecinie, w parafii św. Rodziny, Dzień Skupienia Sióstr Przełożonych z okręgu szczecińskiego.

Program:

1. Msza św. — ks. Józef Anczarski, dyr. Wydz. Duszp.
2. Konferencja ascetyczna — J. E. Ks. Bp Dr W. Pluta.
3. Aktualia diecezjalne — ks. Józef Anczarski.
4. Aktualia zakonne — siostra przełożona Król, szarytka z Gorzowa.
5. Papież Pius XII a Polska — ks. Józef Anczarski.

Dzień Skupienia Sióstr Przełożonych w Słupsku.

Dnia 30. X. 1958 r. odbył się w Słupsku u sióstr Urszulanek Dzień Skupienia Sióstr Przełożonych okręgu słupskiego.

Program:

1. Msza św.
2. Konferencja ascetyczna na temat: „Piękno nauki o Mistycznym Ciele Chrystusa" — ks. kan. Stan. Kusiak, Słupsk.
3. Obowiązki SS. Przełożonych w II roku Millenium — s. przełożona Augustyna Szczepańska, urszulanka, Słupsk.
4. Sprawy aktualne — siostra przełożona A. Szczepańska.
5. Błogosławieństwo i konferencja ascetyczna — ks. kapelan St. Dziubina, Słupsk.

WiMBP GORZÓW WLKP

Bierzmowanie w Gorzowie.

1) Dnia 27. X. 1958 r. odbyło się bierzmowanie w katedrze gorzowskiej. Do bierzmowania przystąpiło 966 osób.

2) Dnia 1. XI. 1958 r. odbyło się bierzmowanie w parafii Chrystusa Króla. Wybierzmowano 283 osób.

3) Dnia 9. XI. 1958 r. w parafii św. Józefa wybierzmowano 257 osób. Bierzmowania udzielił Ks. Infułat Dr Karol Milik.

550-lecie parafii Kosieczyn.

Parafia Kosieczyn, dek. Babimost, obchodziła dnia 1. XI. 1958 r. 550 lecie swego istnienia i odpust parafialny św. Szymona i Tadeusza, Apostołów, przeniesiony na dzień 1. XI. Uroczystą sumę odprawił i okolicznościowe kazanie wygłosił J. E. Ks. Biskup W. Pluta. W dniu tym odbyło się także bierzmowanie, do którego przystapiło 250 osób. Na uroczystość przybyli okliczni kapłani. Przyjazd J. Ekscelencji i obchód uroczystości 550 lecia parafii był dla wiernych wielkim przeżyciem.

Modły w intencji Ojca św. Jana XXIII w dzień koronacji.

Dnia 4. XI. 1958 r. w dzień koronacji Ojca św. Jana XXIII we wszystkich parafaich diecezji odprawione zostały Msze św. o błogosławieństwo dla nowego Papieża. W kazaniach kapłani przedstawili wiernym Jego postać i zachęcili ich do modlitw w intencji Ojca chrześcijaństwa.

Bierzmowanie w parafii św. Józefa w Koszalinie. (OO. Franciszkanie).

W niedzielę dnia 9. XI. 1958 r. odbyło się w parafii św. Józefa w Koszalinie bierzmowanie, udzielone przez J. E. Ks. Bpa Wilhelma Plutę. Nazajutrz, 10. XI. 1958 r. odbyło się w kościele parafialnym nabożeństwo stanowe dla niewiast. Mszę św. odprawił i kazanie okolicznościowe wygłosił J. E. Arcypasterz. Na to nabożeństwo przybyła wielka liczba kobiet z obydwu parafii koszalińskich. Ks. Biskup od objęcia diecezji był oficjalnie po raz pierwszy w Koszalinie. Uroczystość powitania Rządcy diecezji zgromadziła wielkie tłumy wiernych. Całość wypadła imponująco, wszystko przygotował ks. prob. Celezy Rdzanek.

Uroczyste poświęcenie krzyża w Zbąszynku.

„W dniu 28 września 1958 r. przed sumą o godz. 11-tej dokonałem uroczystego poświęcenia krzyża pamiątkowego przy kościele św. Ap. Piotra i Pawła w Zbąszynku na mocy pozwolenia Najprzewielebniejszej Kurii Biskupiej w Gorzowie z dnia 22 sierpnia 1958 r. Znak: L Z 5-9/58.

W uroczystości tej wzięła udział wielka rzesza wiernych tut. parafii. Przed poświęceniem wygłosiłem . przemówienie okolicznościowe, poczym odbyło się poświęcenie i procesja z krzyżem dookoła kościoła (trzykrotnie) niesionym kolejno przez wszystkie stany: młodzieńców, panny, matki i ojców. Krzyż został umieszczony tuż przy wejściu do kościoła na miejscu widocznym z daleka i łatwo dostępnym do adoracji. Krzyż ten przedstawia się imponująco: sporządzony z materiału dębowego, pomalowany lakierem. na krzyżu korpus Chrystusa odpowiednich wymiarów i tablica

WiMBP GORZÓW WLKP.

metalowa z napisem „Ślubujemy wierność Krzyżowi R. 1958". (—) Ks. Jan Palica, proboszcz.

Podniosła uroczystość długo pozostanie w pamięci wiernych.

Wykłady o Łasce dla sióstr zakonnych.

W ramach II Roku Wielkiej Nowenny przeprowadzona zostanie w żeńskich domach zakonnych diecezji akcja wykładów o łasce. Pierwszy taki wykład dla sióstr gorzowskich miał miejsce dnia 10. XI. 1958 r. u Sióstr Miłosierdzia. Wykład przeprowadził ks. prof. Kasztelan, który też podjął się prowadzić te wykłady w Gorzowie aż do końca Roku Łaski.

Dla sióstr zamieszkałych na terenie Gorzów-Zawarcie podobne wykłady o łasce odbywają się w domu sióstr Pasterek. Prowadzi je ks. K. Łabiński.

Dzień Skupienia dla Sióstr Przełożonych w Gorzowie.

Dnia 22. XI. 1958 odbył się u sióstr Szarytek w Gorzowie Dzień Skupienia SS. Przełożonych okręgu gorzowskiego.

Program:

1. Msza św. — ks. Józef Anczarski, dyr. Wydz. Duszp.
2. Konferencja ascetyczna — ks. Kazimierz Łabiński, dyr. Wydz. N. Kat.
3. Konferencja — J. E. Ks. Biskup Dr Wilhelm Pluta.
4. Aktualia diecezjalne — ks. J. Anczarski.
5. Aktualia zakonne — s. przełożona Kazimiera Król, szarytka.
6. Różne typy przełożonych — ks. prof. Kasztelan, Gorzów.

Dzień Skupienia dla Sióstr Zakonnych w Gorzowie.

Dnia 22. XI. 1958 odbył się Dzień Skupienia Sióstr Zakonnych w Gorzowie.

Program:

1. Konferencja ascetyczna o świętości — J. E. Ks. Bpa Dr W. Pluta.
2. Wykład o łasce — ks. prof. Kasztelan.
3. Błogosławieństwo Najśw. Sakramentem — ks. prof. Kasztelan.

Odprawa szkoleniowa nauczycieli religii okręgu szczecińskiego.

Dnia 23. XI. 1958 r. odbyła się w Szczecinie odprawa szkoleniowa nauczycieli religii okręgu szczecińskiego.

Program:

1. Konferencja ascetyczna — O. Pallotyn, Szczecin.
2. Metoda nauczania religii — ks. prof. Kasztelan.
3. Zastosowanie praktyczne pomocy katechetycznych — siostra M. Dyakowska, Szczecinek.
4. Aktualia — ks. K. Łabiński, dyr. Wydz. Nauki Katol.
5. Sprawy personalne — Mgr A. Gościmska.

Na odprawie było 50 nauczycieli religii.

Z pobytu J. E. Ks. Bpa Dr. W. Pluty w Zielonej Górze.

W niedzielę dnia 23. XI. 1958 J. EE. Ks. Bp Dr W. Pluta po raz pierwszy odwiedził oficjalnie Zieloną Górę. Przyjazd Rządcy diecezji do

WiMBP GORZÓW WLKP.

tego miasta był dla wiernych wielkim religijnym przeżyciem. Jego Ekscelencja odwiedził najpierw kościół parafialny św. Jadwigi, gdzie był uroczyście witany przez proboszcza tej parafii ks. kan. Kazimierza Michalskiego, a następnie parafię Najśw. Zbawiciela, w której witał Go miejscowy proboszcz, ks. Wincenty Kowalski. Arcypasterz wygłosił w obydwu parafiach przemówienie do licznych tysięcy wiernych, którzy w jednej i drugiej parafii zbiegli się w ogromnej liczbie i entuzjastycznie witali swego Biskupa. W parafii św. Jadwigi odbyło się także bierzmowanie.

Odprawa szkoleniowa nauczycieli religii w Słupsku.

Dnia 30. XI. 1958 odbyła się w Słupsku odprawa szkoleniowa nauczycieli religii.

Program:

1. Msza św. i konferencja ascetyczna — ks. Bajon T. S.
2. Słowo wstępne — J. E. Ks. Biskup Dr Jerzy Stroba.
3. Lekcja pokazowa — Siostra Urszulanka, Słupsk.
4. O metodzie nauczania religii — ks. prof. Kasztelan, Gorzów.
5. Omówienie spraw aktualnych — ks. Kazimierz Łabiński.
6. Sprawy personalne — Mgr A. Gościmska.

Obecnych było 40 nauczycieli religii.

Poświęcenie kaplicy publicznej w Bronkowie.

„Na mocy dekretu z Kurii Biskupiej w Gorzowie z dnia 2. VIII. 1958 r. Znak: L B 13-19/58, w dniu 31 października 1958 Ks. Proboszcz Józef Andrzej Bąk, w towarzystwie Ks. Kasprzaka Tadeusza, wikariusza parafii św. Krzyża w Bobrowicach wobec licznie zebranych wiernych wsi Bronków, po uprzednim kazaniu dokonał uroczystego poświęcenia kaplicy publicznej w wsi Bronków, pod wezwaniem Matki Boskiej Szkaplerznej, według formy Rytuału Rzymskiego. Po dokonaniu ceremonii poświęcenia została odprawiona uroczysta Msza św. wotywna ku czci Matki Boskiej Szkaplerznej przez Wielebnego Księdza Kasprzaka Tadeusza wraz z podniosłym kazaniem o Matce Boskiej Szkaplerznej". (Z protokołu poświęcenia kaplicy).

Poświęcenie kościoła filialnego w Laskowie, parafii Jesionowo.

„Na większą cześć i chwałę Bogu w Trójcy św. Jedynego oraz na pożytek dusz wiernych z upoważnienia Najprzew. Kurii Biskupiej w Gorzowie Wlkp. (Znak: L J 3-6/58 z dnia 18. IX. 1958 r.) — ja ksiądz Franciszek Gerszberg proboszcz parafii Jesionowo dokonałem konstytutywnego poświęcenia nowoerygowanego kościoła filialnego w Laskowie p. w. Najśw. Serca Pana Jezusa w niedzielę XVI po Ziel. Świątkach tj. 14 września 1958 r.

Na uroczystość tą przybyli wierni z całej parafii Jesionowskiej. Po poświęceniu odprawiłem uroczystą sumę z stosownym kazaniem". (Z prot. poświęcenia kaplicy).

WiMBP

Kalendarz misji parafialnych.

Toporów — 20—28. IX. 58 r. OO. Reformaci z Krakowa.
Mierzęcin — 7—14. IX. 58 r. OO. Franciszkanie — Bernardyni z Poznania.
Złotów — 11—19. X. 58 r. OO. Reformaci.
Stare Kurowo — 7—14. IX. 58 r. OO. Kapucyni z prow. Warsz.
Szczecin-Podjuchy — 25. X. — 5. XI. OO. Redemptoryści.
Suchań — 18—26. IX. OO. Redemptoryści.
Maszewo pow. Goleniów — 20—28. IX. OO. Pallotyni.
Szczaniec — 20—28. IX. OO. Reformaci z Krakowa.
Dzierżążno Wielkie — 21. X. — 1. XI. OO. Redemptoryści z Torunia
Mosty — 31. X. — 8. XI. OO. Redemptoryści z Warszawy.
Wieleń Półn. — 1—8. XI. OO. Redemptoryści z Torunia.
Dobrzany — 15—23. XI. OO. Redemptoryści z Warszawy.
Dolice — 18—26. X. O. Burdy, dominikanin i O. Fic, franciszkanin.
Drezdenko — 11—19. X. OO. Redemptoryści.
Lubrza — 13—21. IX. OO. Reformaci z Krakowa.
Węgorzyno — 6—14. IX. OO. Redemptoryści.
Tetyń — 11—19. X. OO. Bernardyni z Poznania.
Chociwel — 11—19. X. OO. Redemptoryści.
Stara Dąbrowa od 8. XI. — 16. XI. 1958 OO. Redemptoryści.
Szczecin Dąbie od 22. XI. — 1. XII. 58 OO. Redemptoryści.
Jordanowo od 9. XI. — 16. XI. Ks. Misjonarze św. Wincentego a Paulo.
Lipka Kraj. od 8. XI. — 16. XI. 58 OO. Redemptoryści.
Sianów od 8. XI. — 16. XI. 58 O. Oblat z Gdańska.
Suchań od 18. X. — 26. X. 58 OO. Redemptoryści z Warszawy.
Starosiedle od 22. XI. — 30. XI. 58 odnowienie misji OO. Redemtoryści z Krakowa.
Kalisz Pomorski od 9. XI. — 16. XI. 58 odnowienie misji — Ks. Ks. Misjonarze z Krakowa.
Wierzbno od 15. XI. — OO. Bernardyni z Poznania.
Starkowo i Pojezierze (par. Drawsko Pom.) od 16. XI. — 30. XI. 58 Ks. Ks. Zmartwychwstańcy.
Międzyzdroje od 9. XI. — 17. XI. 58 rekol. Ks. Witucki B.
Wielgowo od 22. XI. — 30. XI. 58 Ks. Salezjanie
Stary Kraków od 15. XI. — 25. XI. 58 OO. Redemptoryści — Elbląg.
Ińsko od 22. XI. — 30. XI. 58 OO. Bernardyni — Poznań.
Zakrzewo od 22. XI. — 30. XI. 58 OO. Redemptoryści.
Kluczewo i Międzywodzie (par. Międzyzdroje) od 30. XI. — 3. XII. 58 renowacja.
Białogard od 27. XI. — 8. XII. 58 OO. Oblaci z Gdańska.
Ryszewko od 22. XI. — 30. XI. 58 OO. Redemptoryści.

Ks. Mgr J. Anczarski

Wojewódzka i Miejsko Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wlkp.
DZIAŁ ZBIORÓW REGIONALNYCH

WiMBP GORZÓW WLKP.

NEKROLOGI

Śp. ks. dziekan Władysław Malik.

Dnia 22. XI. 1958 r. odszedł do wieczności ks. dziekan Władysław Malik, proboszcz w Ciosańcu, dek. Wschowa.

Ks. Władysław Malik urodził się 8. X. 1886 r. w Morszynie, pow. Dolina, woj. Stanisławów. Do szkoły powszechnej uczęszczał w Łańcucie, woj. Rzeszów, do gimnazjum w Rzeszowie i Tarnowie, gdzie złożył egzamin dojrzałości w r. 1908. Studia teologiczne odbył na uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Święcenia kapłańskie otrzymał 30. VI. 1912 r. we Lwowie.

Po święceniach kapłańskich pracuje: w Gródku Jagiellońskim, na stanowisku wikariusza parafii; w Rodotyczach na stanowisku administratora; w Żydawczowie na stanowisku adm. in spirit; w Brzeżanach i Monosterzykach na stanowisku wikariusza; w Czortkowie, Borszczowie i Brodach na stanowisku prefekta szkół średnich.

Sumienna praca duszpasterska i katechetyczna Zmarłego zyskuje uznanie władz kościelnych. Ks. -Arcybiskup Józef Bilczewski wyraża dla niej swoje zunanie i zadowolenie z jej wyników. Ks. Arcybiskup Twardowski nadaje Mu „expositorium canonicale". Ks. Arcyb. Eugeniusz Baziak przyznaje Mu prawo noszenia rokiety i mantoletu.

W okresie wojny przebywa ks. dziekan Malik w Brodach. Dnia 25. III. 1944 r. zostaje siłą ewakuowany z Brodów przez wojska niemieckie. Ponad rok przebywa we Lwowie. Na wiadomość o wielkim braku kapłanów na Ziemiach Zachodnich przybywa w październiku 1945 r. do diecezji gorzowskiej, gdzie otrzymuje od Ks. Adm. Edmunda Nowickiego w zarząd parafię Ciosaniec w dekanacie Wschowa, w której szybko organizuje normalne życie religijne.

Praca ta nie była łatwa. Ks. Rowiński, wikariusz późniejszy Ciosańca w opracowanym przez siebie „Dziesięcioleciu parafii Ciosaniec" pisze o początkach pracy ks. dziekana w Ciosańcu: „Praca w parafii jest bardzo trudna, a szczególnie w Ciosańcu. Wierni zjechali się ze wszystkich stron Polski. Trzeba było włożyć dużo pracy, by złamać różnice dzielnicowe i złączyć wiernych w jedną całość. Zaczyna się wytężona praca w organizowaniu życia religijnego. W r. 1946 powstają bractwa i stowarzyszenia religijne. Zostaje założony Żywy Różaniec. Róż matek 17, ojców 13, panienek 7, młodzieńców 6. Powstaje oddział Caritas, z którego wiele korzystają ubogie rodziny repatrianckie. Młodzież szkolna staje w szeregi Krucjaty Eucharystycznej. Utworzono chór parafialny z 72 członków. Życie religijne w parafii kwitnie w całej pełni".

Ówczesny Administrator diecezji J. E. Ks. Dr E. Nowicki, mianuje Ks. Malika dziekanem dekanatu Wschowa, a 30. XII. 1948 r. powołuje go na członka Diecezjalnej Rady Konsultorów.

WiMBP GORZÓW WLKP.

Dnia 25. IV. 1951 r. dotyka ks. dziekana Malika bolesny cios w postaci ciężkiej choroby. Wylew krwi do mózgu, po którym następuje częściowy paraliż. Dzięki usilnym zabiegom lekarskim paraliż ustępuje, nie dało się jednak całkowicie usunąć następstw choroby. Jej pozostałości trwają aż do dnia śmierci.

Pogrzeb odbył się w Ciosańcu dnia 26. XI. 1958 r. Przybył nań Ordynariusz diecezji J. E. Ks. Biskup Wilhelm Pluta, który też wygłosił przemówienie o Zmarłym i odprowadził jego ciało z kościoła na miejsce wiecznego odpoczynku na cmentarzu kościelnym. W pogrzebie wzięło udział trzech członków Rady Konsultorów: ks. prałat Paweł Mikulski z Międzyrzecza; ks. kan. Kazimierz Michalski z Zielonej Góry i ks. kan. Kazimierz Terlecki z Rzepina. Z dekanatu przybyli prawie wszyscy kapłani. Wierni, których było bardzo wielu, przeżyli w smutku pogrzeb swego długoletniego proboszcza.

Requiescat in pace.

WSPOMNIENIE O O. ANTONIM SKOCZENIU, SUPERIORZE DOMU OO. REDEMPTORYSTÓW W SZCZECINKU

16 listopada 1958 r. zmarł nagle w Szczecinie na Żelechowie w czasie 40-godzinnego nabożeństwa, które sam prowadził, Superior domu OO. Redemptorystów ze Szczecinka, O. Antoni Skoczeń.

Urodził się 24 kwietnia 1919 r. w Żeleźnikowej pow. Nowy Sącz. Jako 10-cioletni chłopczyk przeżywa misje OO. Redomptorystów w swej parafii. Pragnie i on stać się misjonarzem. Jedzie do juwenatu do Torunia, by zdobywać wiedzę. Nauka nie sprawia mu specjalnych trudności. Spokojny ale zawsze radosny dąży do swego celu, do kapłaństwa.

W 1937 r. składa maturę i jedzie do nowicjatu w Mościskach. Po roku składa śluby i w Tuchowie rozpoczyna studia filizoficzne. Jest zdolny i dużo czyta, by jak najbardziej zgłębić wiedzę.

Wrzesień 1939 przerywa ciszę klasztorną. Klerycy opuszczają Tuchów i wraz z falą ludzką kierują się do Zamościa, gdzie jest klasztor. Śp. O. Antoni idzie z nimi. Jak opowiadali współbracia nie żałuje sił, by na barkach swych nieść rzeczy innych słabszych kleryków.

Po powrocie do klasztoru dalej studiuje. Na jesieni 1940 r. otrzymuje tonsurę i niższe święcenia. Gotuje się godnie do kapłaństwa. Dużo się modli, szczególnie w czwartek, w dniu wolnym od nauki. W dniach rekolekcji miesięcznych czy rocznych długo się modli u stóp Chrystusa-Arcykapłana. Jest miłym towarzyszem zabaw. Gra świetnie w siatkówkę.

Chwila przyjęcia święceń staje się już bliska. Z niewielkiego kursu liczącego 3 kleryków on sam jeden dochodzi do celu. Jeden umiera na nerki, drugi opuszcza zgromadzenie.

29 czerwca 1943 r. z rąk Księdza Biskupa Komara otrzymuje święcenia kapłańskie. Jedzie na prymicje. Kazanie prymicyjne wygłasza brat rodzony jezuita. Kończy ostatni rok studiów, już jako kapłan, by po egzaminach ostatnich przygotować się do pracy misyjnej.

Pod wytrawną ręką doświadczonego misjonarza pisze kazania misyjne, by sprostać zadaniu, które jest celem naszym. Kończy się wojna i odrazu

WiMBP GORZÓW WLKP.

gotowy staje do pracy misyjnej. Przewędrował z krzyżem w ręku wszystkie diecezje w Ojczyźnie naszej. Nie oszczędza sił ni zdrowia. Posiada silny głos, który go prawie nie zawodzi. Jest niezmordowany na ambonie i w konfesjonale. Spowiada w pierwszych latach po wojnie nie raz do późna w noc. Szczególnie na Ziemiach Odzyskanych, gdzie kapłanów było mało. Jego silny organizm zaczyna się psuć. Nie daje jednak po sobie poznać. Widziałem jak w ostatnim czasie zaciskał zęby, ale nie skarżył się. Nie narzekał na trudności zewnętrzne, na niewygody czy nawet na zmęczenie. Przeciwnie, swym uśmiechem potrafił rozweselić innych.

Na plebaniach, w obejściu był zawsze serdeczny. Nigdy nie prosił o wyjątki, chociaż lekarz przepisał mu dietę. Nie chciał swoją osobą sprawiać kłopotu kuchni.

1954 roku przyjeżdża sam do Szczecinka, by zapoczątkować pracę przy kościele św. Ducha. Sam jest przez dwa lata. Był to ciężki okres dla niego. Z radością witał każdego przejeżdżającego współbrata.

1956 r. jest zmuszony opuścić placówkę .W ciagu tych lat umiał zdobyć serca wiernych. –

3 stycznia 1957 r. wracają ojcowie do pracy przy kościele św. Ducha. O. Antoni wraca w czerwcu. Radość powszechna wśród wiernych a szczególnie wśród dzieci.

Staje na czele grupy misyjnej i rozpoczyna pracę apostolską na terenach diecezji gorzowskiej. Nie obce mu były te ziemie. Po wojnie jeździł do nich. W rozmowach bolał często nad wielkim upadkiem ludzi w nałóg pijaństwa. Był nieubłaganym wrogiem alkoholu. Nie jeden pijak z ust jego usłyszał twarde słowa. Na misjach nigdy nie pomijał kazania o pijaństwie. Sam je głosił z siłą i wielkim przekonaniem, chcąc ratować zagrożone rodziny polskie.

Umiera nagle w Szczecinie na posterunku, jak przystało na kapłana-misjonarza. Nieubłagana śmierć kładzie kres jego młodemu życiu. Spoczął na polskiej ziemi, blisko kościółka, w którym tyle pracował, który odnowił.

Powrót jego ze Szczecina do Szczecinka, to ostatnia droga misjonarza przez parafie, które przeorał misjami.

Szczecin-Niebuszewo. Żegnał go ks. Kanonik Nowicki, w którego kościele miał wygłosić w niedzielę 16. XI. kazanie wynagradzające, gdzie też niedawno prowadził misje. Żegnał go ks. proboszcz z Żelechowa, u którego zakończył swój trud pracy kapłańsko-misyjnej. Przejechał ostatni raz przez parafie, w których pracował: Stargard Szczeciński, Węgorzyno, Drawsko, Złocieniec, Łubowo, filie parafii szczecinieckiej.

Na pogrzeb przybyli współbracia zakonni i kapłani z dekanatu i z dekanatu złotowskiego.

Mszę św. celebrował Ekscelencja Ks. Biskup-Sufragan Jerzy Stroba. Kazanie wygłosił po Mszy św. O. Stanisław Szczurek. Pogrzeb odbył się po południu. Przed „Libera" kazanie wygłosił Jego Ekscelencja. Ruszył kondukt na miejsce wiecznego spoczynku.

Lud wierny otoczył trumnę kryjącą zwłoki kapłana-misjonarza. Spoczął na wieki pierwszy przełożony placówki misyjnej w Szczecinku. A lud wierny zgina kolana i szepce ciche „Zdrowaś" za jego duszę.

O. Jan Szachnitowski C. S. S. R.

WiMBP GORZÓW WLKP.

SPIS RZECZY

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Str.

1. Uroczystość koronacji Ojca św. Jana XXIII 646
2. Zwolnienie z obowiązku zwracania się do Kurii przed 1023 § 2 C.I.C. 650
3. Zwolnienie z obowiązku zwracania się do Kurii przed błogosławieństwem małżeństw po „nihil obstat" 651
4. Dyspensa od wstrzemięźliwości od potraw mięsnych w piątek dnia 26. XII. 58 651
5. Adwentowe przypomnienie duszpasterskie 652
6. Święto patronalne dziewcząt 653
7. Akcja trzeźwości 653
8. Adwentowe kursy przedmałżeńskie 654
9. Dzień skupienia organistów 655
10. Ankieta w sprawie aktualnych problemów duszpasterskich . . 655
11. Komunikat Referatu Duszpasterstwa Miłosierdzia 656
12. Nabożeństwo dla dzieci i młodzieży przy żłóbku 656
13. Wizytacje parafii w roku 1959 657
14. Bierzmowanie bez wizytacji w okresie wiosennym 657
15. Wizytacje dziekańskie 658
16. Msze św. na Jasnej Górze w intencji młodzieży i rodzin polskich 659
17. Duszpasterskie odwiedziny wiernych w okresie Bożego Narodzenia (kolęda) 659
18. Nauczanie religii przy kościele 660
19. Wizytacje nauki religii w szkole i w nauczaniu przy kościele . . 661
20. Tabernacula pancerne 661
21. Życiorysy księży 662
22. Dekret w sprawie rozgraniczenia dekanatów Szczecin-Miasto i Szczecin-Powiat 662
23. Dekrety w sprawie zmiany granic parafii 663
24. Nominacje i zmiany personalne wśród duchowieństwa 666
25. Zmiana przepisów prawa o aktach stanu cywilnego 667
26. Dekret w sprawie nauczycieli religii 668

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Przemówienie J. E. Ks. Biskupa-Ordynariusza w czasie sakry Ks. Biskupa-Sufragana 669
Przemówienie J. E. Ks. Arcybiskupa Baraniaka 671
J. E. Ks. Dr Jerzy Stroba Biskup-Sufragan Gorzowski 674
Konsekracja J. E. Ks. Biskupa Jerzego Stroby w Gorzowie 677
Dziesięć przykazań dla nauczycieli religii 679
Uroczystość 550-lecia parafii kosieczyńskiej 680
Kronika 685
Śp. Ks. Dziekan Władysław Malik 690
Wspomnienie o O. Antonim Skoczeniu, superiorze domu OO. Redemptorystów w Szczecinku 691

WiMBP GORZÓW WLKP.

PRENUMEROWANIE CZASOPISM KATOLICKICH

Zaleca się księżom prenumerowanie i czytanie ukazujacych się czasopism katolickich. Na szczególną uwagę zasługuje wydawnictwo „Homo Dei" — przegląd ascetyczno-duszpasterski, które powinno się znaleźć w bibliotece każdego kapłana i być wnikliwie czytane. Wszystkie artykuły dają dużo pożytecznego materiału zarówno dla samego kapłana, jak i dla jego pracy duszpasterskiej.

WYDAWNICTWA

Słownik grecko-polski.

Państwowe Wydawnictwo Naukowe przystąpiło do wydania Słownika grecko-polskiego. Tom I ukaże się w końcu bieżącego lub na początku przyszłego roku. Każdy tom będzie obejmował około 50 arkuszy. Cena jednego tomu w oprawie około 120 zł.

Ze względu na konieczność ustalenia wysokości nakładu Słownika, należy już teraz kierować zamówienia pod adresem: Warszawa ul. Miodowa 10.

Za pozwoleniem Władzy Duchownej

Wydaje: Kuria Biskupia w Gorzowie. Redaktor: X. Kazimierz Łabiński, Dyr. W.N.K. — Kościańskie Zakłady Przemysłu Terenowego Kościan 1283 12 58. F-3 — Podpisano do druku dnia 13. 1. 59. — Nakład 1150.

WiMBP
GORZÓW WLKP.